

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékhálózat)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
XX. évf. 279. sz. 1943. december 10. péntek

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér

Közöljük a MANSz tárgysorsjátékának eredményét

Lezárták a Dardanellák mindkét partját

Jelentések és találgatások a Roosevelt-Churchill-Inönü találkozóiról ~ „Törökország külpolitikája változatlan” ~ Törökország belépett a szövetségesek táborába, anélkül, hogy hadviselő fél lenne”
Smuts szerint valami nagy dolog készül, nagyobb, mint valaha

„A kétmillió téli orosz hadsereggel éppen úgy szembeszállunk, mint a nyárrival” — hangoztatják német illetékes helyen

Törökország magatartására a háború eddigi folyamán is igen figyeltek az egész világon, most még inkább fokozódik ez a figyelem és érdeklődés. Szerdán került nyilvánosságra Ankarában és a szövetségesek fővárosaiban egyidejűen az a hivatalos jelentés, amely az Izmet Inönü török köztársasági elnök, Churchill és Roosevelt között lefolyt kairói megbeszélésekről számol be.

A hivatalos jelentésből és a tudósításokból kiderül, hogy Churchill, Roosevelt és Izmet Inönü december 4-én, 5-én és 6-án találkoztak Kairóban s a legtöbb megbeszélésen jelen volt az ankarai szovjet nagykövét is, Kairóban volt az ankarai brit nagykövét is, akit útjára a brit légügyi attasé is elkísért. Menemendzsoğlu külügyminiszteren kívül még 6 tagból állt a török elnök kísérete. A török államférfiak Adanág vonaton, onnan brit és amerikai óriásrepülőgépeken tették meg az utat, Inönü elnök Roosevelt repülőgépén utazott az egyiptomi fővárosba.

A kommuniké, amelyet erről a tanácskozásról kiadtak, hangoztatja, hogy a török elnök az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és a Szovjet-Unió meghívására érkezett Kairóba. A tanácskozások során megvitatották az általános politikai helyzetet, a három ország kölcsönös érdekei szempontjából. Valamennyi kérdést a jó megértés és teljes lojalitás szellemében tanulmányozták s arra a megállapításra jutottak, hogy az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Törökország között a legszorosabb kapcsolat áll fenn az általános világhelyzet tekintetében. A hivatalos közlemény hangoztatja, hogy az amerikai és brit demokráciák érdekei és felfogása megegyeznek a Szovjet-Unióval és kiemelik azt a barátságos viszonyt, amely a nagyhatalmak és Törökország között fennáll.

Más hírforrások további részleteket közölnek az újabb kairói értekezlet témaköréről. Eszerint a tanácskozásokon megvitatották a balkáni helyzetet és tekintettel voltak a stratégiai fejlemények lehetőségeire is. Churchill órákon át tanácskozott a központi brit katonai főparancsnokkal, valamint a légi erő parancsnokával.

Angol hírforrások szerint Kairóban „véglegesen” megbeszéltek a

Balkán katonai, politikai és gazdasági kérdéseit s a tanácskozással jellemezte, hogy azokon többnyire jelen volt a szovjet ankarai nagykövete is. A tanácskozásokon elhatározták Törökország és a Szovjet-Unió háború utáni érdekeit a Balkánon és a déli övezetben. Megbeszéltek azt is, hogy Törökország javára kiterjesztik a kölcsön- és bértörvényből származó kedvezményeket, amennyiben nagyobb engedményeket tesznek a szövetségesek. Egyébként Izmet Inönü már visszatért Ankarába.

A TÖRÖK KÜLÜGYMINISZTER NYILATKOZATA

Menemendzsoğlu török külügyminiszter nyilatkozott az értekezletről. Érdekes ez a nyilatkozat, mert ez hangoztatja, hogy Törökországnak Angliával való szövetsége megerősödve került ki az értekezletről, szívélyesek a kapcsolatok a Szovjet-Unióval és az Egyesült Államokkal, ugyanakkor azonban a török külpolitika változatlan marad — hangoztatta a török külügyminiszter.

Ankarai MTL-jelentés szerint Menemendzsoğlu külügyminiszter a sajtó képviselőivel folytatott beszélésével egy véleményen volt azokkal, akik megállapították, hogy Törökország Kairóban tulajdonképpen belépett a szövetségesek táborába anélkül, hogy hadviselő fél lenne. A miniszter hangsúlyozta azt a szívélyességet, amely Roosevelt elnök és Inönü elnök között megnyilvánult.

Éjjel érkezett az a hír, hogy a Dardanellák mindkét partján öt-kilométeres övezetet zárt területtel nyilvánítottak. Ez tulajdonképpen a Dardanellák lezárását jelenti.

NÉMET POLITIKAI KÖRÖK

A legnagyobb figyelemmel kísérik a kairói török-angolszász értekezletet, annál is inkább, mert ez alkalommal az államfők maguk is résztvettek a megbeszéléseken. Berlin magatartásáról egyelőre keveset lehet mondani, mert sem a sajtó, sem pedig a Wilhelmstrasse nem bocsátkozik bővebb fejtegetésekbe. A lapok csupán arra szorítkoznak, hogy a Kairóban kiadott közleményt közöljék minden megjegyzés nélkül. A Wilhelmstrassen is szükségszerűen tanúsítanak, mert mielőtt nyilatkoznának, a török álláspontot is-

merni kívánják. Nem hajlandók az angol és amerikai lapokban megjelenő találgatásoknak a fejtegetésébe bocsátkozni, már csak azért sem, mert nem lehet látni, hogy ezek a találgatások mennyiben fedik az értekezlet valóságos eredményeit. Természetes tehát, hogy a török állásfoglalásnak nem akarnak elébeugrani.

BERLINBEN

a legnagyobb figyelemre méltóak azokat a nyilatkozatokat, amelyeket Menemendzsoğlu török külügyminiszter a „török és szövetséges” sajtó képviselőinek adott. Berlinbe érkezett változat szerint a külügyminiszter a kairói megbeszélésekre vonatkozólag valamennyi brit-amerikai találgatásokra azzal válaszolt, hogy a török külpolitika jobbra is elvileg változatlan marad. Törökország esetleges hadbalépésére vonatkozó kérdést Menemendzsoğlu tárgyaltnak mondotta.

AMERIKAI SAJTÓJELENTÉSEK

úgy tudják, hogy Roosevelt és Churchill Teheránból magával vitte Sztalin kötelező ígértét, amely szerint Törökországnak a Dardanellák felett való ellenőrzési jogát a háború után nem teszik vita tárgyává, továbbá az orosz területi követelések a Balkánon nem mennek túl Besszarábián és Észak-Bukovinán.

BULGÁRIÁBAN

bizonyos politikai mozgalmasságot váltottak ki a legutóbbi események. A bolgár parlament éjjeli titkos ülését tartott, a kormány rendkívüli minisztertanácsra ült össze. Összehívák a bolgár többségi pártot, a kormányzótanács több minisztert és politikust kihallgatásnak fogadott. Szó van arról is, hogy a kormány összetételében változás áll be. A helyzet végleges kialakulása közelelen várható.

A TEHERÁNI ÉRTEKEZLET

hullámai is gyűrűznek még a külföldi sajtóban. A „Gazette de Lausanne” londoni tudósítója a politikai kérdésekkel kapcsolatban megjegyzi, hogy a teheráni nyilatkozatnak az a pontja, amely a demokrácia eszméinek hódol, valamely állam tevékeny részvételéről szól. Londonban nem tudják megállapítani, hogy miért nem intézkedtek felszólítást Németországhoz? Három ok le-

hetséges: 1. A felszólítást megfogalmazták, de csak későbbi időpontban tessék közölni. 2. hogy nem akarják tudtul adni Németország jövőjével kapcsolatos határozatokat, 3. hogy ebben a pontban egyáltalán nem sikerült megegyezésre jutni.

A Basler Nachrichten londoni tudósítója a teheráni értekezletről kiadott közleményt magyarázza egyik cikkében és úgy véli, hogy Anglia, Amerika és a Szovjet-Unió katonai téren teljes megegyezésre jutott. A közlemény keletre, nyugatra és délről meginduló hadműveletekről beszél; ez annyit jelent, hogy először is egy új szovjet offenzíva várható, másodsor, hogy megállapították a Nyugat-Európában meginduló nagy hadműveletek időpontját és harmadszor vagy Olaszországban fokozódik a szövetséges hadműveletek ereje, vagy pedig balkáni hadműveletekre kerülhet sor.

A Neue Züricher Zeitung tudósítója többek között megemlíti, hogy bizonyos londoni körökben rendkívül fontosnak tartják azokat a tényeket, hogy a feltétel nélküli megadás elvénél kifejezését a teheráni közleményben nem ismétlik meg.

Mindenesetre ez még távolról sem jelenti azt, mintha ebből a tényből arra következtetnének, hogy a szövetségesek eltekintenek ettől az elvtől.

A HADIHELYZET

változatlanok mondható, bár egyes szakaszon úgy a keleti mint a déliolaszországi fronton heves harcok folynak.

Kelaten az időjárás befolyásolta a harcok helyzetét, mert a telet megelőző idő uralkodik az arcvonal egész hosszán erős havazás, éles eső és nappali olvadásban. Német részről azokkal a szovjet jelentésekkel kapcsolatban, amelyek szerint a szovjet külön kétmilliófőnyi új téli hadsereggel szándékozik leváltani a most harcban álló csapatokat, csak annyit mondanak, éppen úgy fognak szembeszállni a téli hadsereggel, ha feltűnik, mint ahogyan a nyári hadsereggel is szembeszálltak.

Az olasz fronton is csak helyi harcok voltak. Az egyetlen érdekes jelenség az volt, hogy most vetették be először az amerikaiak Badoglio-esapátokat a harcba. Ezek a csapatok német megállapítás szerint nem szerepeltek túl nagy sikerrel. Az első bevétésük, kor ugyanis a Badoglio-esapatok nagyobbik része rögtön átment a németekhez és a többiek támadá-

sát is minden erőlködés nélkül vetették vissza. A Badoglio-esapatok harcértéke német megállapítás szerint elképzelhetően a legrosszabb. Az amerikaiak is minden bizonnyal teljesen tisztában vannak ezeknek a Badoglio-esapatoknak az értékével és ha mégis bevetették őket, akkor bizonyos jogos következtetéseket lehet levonni az amerikai csapatok véres veszteségére nézve — hangoztatják német részről.

A BALKÁNON

az ellenséges jelentések szerint a német csapatok nagy erővel támadnak a bandák ellen. Német részről ezekkel a harcokkal kapcsolatosan semmiféle nyilatkozatot nem tettek.

SZERBIÁBAN

helyesebben a jugoszláv partizánvezérek és emigránsok között teljes a bonyodalom. Tudvalevő, hogy Tito partizánvezér „jugoszláv kormányt” alakított szemben a másik jugoszláv vezérrel, Mihajlovicsal, aki az emigráns kormányznak és Péter királynak a híve. A helyzetet komplikálja, hogy Tito kormányát ismerte el a szovjet, Mihajlovics pedig a nemzeti érzésű elemekkel keres összeköttetést.

Az emigráns jugoszláv kormány helyzete igen kényessé vált és kérdés, hogy az új fejlemények során tudja-e tartani magát, mert állítólag Anglia is Tito mögé áll és elejté Mihajlovicsot, akit pedig eddig mint nemzeti hőst ünnepelt. Polgárháború sötét körvonalaival zolódnak ki a szerb földön. Mihajlovics nyíltan Tito ellen fordult, kinek kormányzata bolsevista ízű.

TALÁLKOZIK-E ROOSEVELT FRANCOVAL?

Washingtonban a szerdai sajtóértekezleten megkérdezték Hull államtitkárt, mi igaz abból a hírből, hogy küszöbön áll Roosevelt és Franco spanyol államfő találkozója. Hull azt mondta, hogy erre vonatkozólag nincsenek értesülései.

TOKES FOTO
MŰVEZSI KÉPET KÉSZIT

VASARNAP IS NYITVA

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoka közli: Dnyepropetrovsktól délre...

A légi fegyvernem, bár az időjárás kedvezőtlen volt, nagy erővel igen eredményesen támadott...

A közép szakaszon a szovjet ismét hasztalanul támadott a Pripjet és Bereznina...

A délnyugati és keleti szakaszon kisebb méretű harcok voltak. Ellenséges előretöréseket elhárítottunk...

A török külügyminiszter nyilatkozata

Kairóban minden szempontot és kérdést néha brutális nyíltsággal vizsgálunk...

és erős, mint Angliához való viszonyunk. Minden szempontot és kérdést néha brutális nyíltsággal...

Istanbul, december 9. (Interinf.) Monomendzsoglu török külügyminiszter szerdán este Ankarában...

Arra a kérdésre, hogy az értekezlet közelebb vitte-e a háborúhoz Törökországot, a külügyminiszter kijelentette...

Politikai események Bulgáriában

Szofia, dec. 9. A Szobranje tegnap éjjel titkos ülése után meg az éjjeli rendkívüli minisztertanácsot tartott a Szobranje...

tó hírek szerint a bolgár többségi párt csütörtökön délelőtt tartott ülése a kormány részéről...

A bolgár katonai attasé Moszkvába utazik

Szofia, december 9. (Magyar fávírati Iroda.) Bliznakov vezérkari őrnagy, az új moszkvai bolgár katonai attasé három nap mulva útnak indul Moszkvába.

gár katonai attasé három nap mulva útnak indul Moszkvába.

Göbbels cikke

Berlin, december 9. Göbbels dr. a német külügyminiszter — mint a Német Távirati Iroda jelenti — a „Das Reich” című lapban a kairói és teheráni értekezlettel kapcsolatosan megállapítja...

érdemi meg. Az ellenség sötét fenyegetéseivel nem érhet el sikert, nyílt és becsületes mérkőzésbe kell bocsátkoznia és ha az angolok és amerikaiak támadására indulnának az Atlanti-óceánra...

A miniszter ezután azt fejtegeti, hogy Németország ellenségeinek helyzete miatt meg kell kísérelniük a propaganda-megtévesztést.

A miniszter rámutatott ezután az angolszások habozó magatartására a nyugati invázió kérdésében. Az ellenség egye ért ugyan azokban az óriási követelésekben, amelyeket állítólagos győzelem esetén a németekkel szemben támasztani akar...

A miniszter ezután rámutatott arra, hogy az ellenséges propaganda a német néppel szemben semmi sikert se ért el akár hiszi az ellenség, akár nem...

akár hiszi az ellenség, akár nem, a német nép olyan nyugalommal és állhatatossággal áll a háborúval és egyetlen következményével szemben, hogy a legnagyobb bámulatot

Smuts: Azt hiszem, hogy valami nagy dolog készül, nagyobb mint valaha

„Irországban rendkívüli dolgok alakulnak ki”

Kairó, dec. 9. (Bud. Tud.) Smuts tábornagy, délafrikai miniszterelnök újságírók előtt nyilatkozva ezeket mondta: — Nagyobb bizalommal és győzelembe vetett hittel, mint valaha, térek vissza Délafrikába...

höz. Még nehéz harcok állnak előttünk, a háború egy ideig még eltart. Remélem, hogy ebben az évben érjük meg az utolsó háborús karácsonyt. A mostani háború jelentősége abban van, hogy az első lépést jelent a nagyobb szabadság felé...

5 kilométeres zárt terület a Dardanellák mindkét partján

Stockholm, december 9. (MTI.) A kairói értekezlet óta Londonba egyetlen egy megbízható törökországi hír érkezett...

mégpedig a Dardanellák mindkét partján 5 kilométer széles övezetet zárt területté nyilvánítottak.

Hétlőn végleg lezárják a svájci-olasz határt

Zürich, december 9. (Bud. Tud.) Az olasz-német hatóságok közölték, hogy hétfőn, december 13-án a svájci-olasz határt teljesen lezárják.

a svájci-olasz határt teljesen lezárják.

Hó és sár a keleti fronton

Berlin, dec. 9. Interinf jelentés a keleti harcterről: A keleti harcok valamennyi közepében az egyre teljesebbre forduló idő körülményében a harcok terjedelme mindjobban az időjárási és térszociális viszonyok függvényévé válik.

dig körülbelül négy fokot mérnek a fagyponthoz felett, a nagyobb szabású vállalkozásokat rendkívüli mértékben akadályozza. Ugyanez áll az egész utánpótlási ellátásra a déli szakasz északi részét könnyű hótakaró fedi.

Tito és Mihajlovičs

London, dec. 9. (Bud. Tud.) Londoni katonai körökben szerdán kijelentették, hogy Tito partizán hadserege rendelkezik az időszakos legjobban szervezettel. A hadsereg 17 hadosztályból áll, ami kb. 200 000 főt jelent...

barátjának — a következő üzenetet küldte: Nem igaz, hogy én, vagy csapataim valamely alkalommal is együtt harcoltak volna német, olasz, bolgár, vagy Nedics vagy bármely más csapattal; az sem igaz, hogy kapcsolatot kerestem azokkal...

Pétain nem mond le

Zürich, dec. 9. A Basler Nachrichten levelezője jelenti: A betz vichyi német nagykövét látogatása után megerősítik, hogy Pétain tábornagy nem gondol lemondásra.

mondásra. A betz nagykövetnek Pétain tábornaggal és Laval kormányfővel folytatott megbeszélései szélesebb keretek között mozogtak. (MTI)

Merénylet egy fasiszta vezető ellen

Chiasso, dec. 9. (Bud. Tud.) A torinói fasiszta pártvezető közli, hogy Flegot volt tartományi pártfelügyelőt kedden az ellenség zsoldjában álló gonosztervők meggyilkolták.

A közlemény hozzáfűzi, hogy a haza szabadságért elesett Flegot halálát a szokásos módon meg fogják torolni.

Bornemisza miniszter az ipar fejlesztéséről és a munkásság ellátásáról

Bornemisza Géza iparügyi miniszter résztvett a kassai iparnapon és miután a felszólalók ismertették a kisipar kívánatait, válaszolt a felvetett kérdésekre. — Magyarország trianoni szegénységében hallatlan erőfeszítéseket tett az iparosítás érdekében — mondotta és amit ezen a téren az elmúlt húsz esztendő alatt alkotott, egyenesen bámulatra méltó Tény, hogy ezért az eredményért nagy áldozatokat kellett hoznia az ország lakosságának. Az iparfejlesztésnek tovább kell folytatódnia, mert a mezőgazdaság egyedül nem tudja biztosítani a folyton szaporodó lakosság megélhetését.

— A háborús tapasztalatok az ipari decentralizáció mellett szólnak. Kívánatos, hogy az iparban nagyobb mértékben érvényesüljön az egyéni kezdeményezés. A gazdasági életet vissza kell hozniuk a józan szabadság korszakába. — Nincs ellentét a gyáripar és a kézművesipar tervszerű fejlesztésében, a kézművesipar a nemzet egyik legértékesebb társadalmi rétege, mely a nemzet haladását és nemzeti alapon való megmaradását biztosítja. A nyersanyag igazságos szétosztására törekszik Szeretné ha az elosztásban mind nagyobb mértékben igénybe vennék a kamarák és ipartestületek közreműködését. Ha a szétosztás igazságos, akkor az emberek könnyebben nyugszanak bele a helyzetbe. — Az egész munkáskérdés nem pénz, hanem az ellátás kérdése. Mindent el kell követni, hogy

tartsuk a mai kialakult árnívót. A munkásság élelmiszereivel való ellátása legalább olyan jó, mint Európa bármely más államának munkásságáé. Akinek még van használható ruhadarabja, az ne tartalékoljon, hogy jusson ruháknak, hanem azoknak, akiknek békében sem volt alkalmuk arra, hogy több ruhát vegyen magának...

— A gazdasági élet a mezőgazdaságot, az ipart mechanizálni kell, hogy versenyt tudjunk tartani a külföldi országokkal, de a magyar életet, lelki életünket ne mechanizáljuk. A magyar és magyar közti kapcsolatot ne formások szerinti ápoljuk, hanem szív szerint. Most a fő kérdés az, hogy helytálljunk — fejezte be beszédét.

Ma tartja dr. Brüggmann igazgató előadását a Német Tudományos Intézetben

Dr. Brüggmann Curt a magyar igazgató a mai napon érdekes előadást tart a Német Tudományos Intézetben (Ferenc József út 22. II. emelet.) Az előadás címe: „Technikai felfedezések az orvosi kutatás szolgálatában, maga is elárulja, hogy általános érdeklődést ösztönöz kielégíteni. Dr. Brüggmann előadása keretében ezenkívül érdekes hangosfilmet mutat be az egyik legújabb műszaki felfedezésről, az elektrónmikroszkópról. Az előadás délután 6 órakor lesz a Német Tudományos Intézetben. — (Ferenc József út 22. II. emelet.) Belépődíj nincs.

Erdekes előadások az Orvosegyesületben

A Debreceni Orvosegyesület csütörtökön tartotta a belklinikai tantermében XIX. tudományos ülést, melyen dr. Kettesy Aladár szemészetszakkönyvprofesszor elnököl.

Az első bemutatót dr. Kopári József, a miskolci kórház röntgen főorvosa tartotta „Adatok a Teutschländer-féle lipocalcinogranulomatosis körképéhez” — címmel. Előadásában egy ritka zsír- és mézanyagcsere zavarral járó betegségről számolt be.

Dr. Jósza László a cselekményi kórház sebészfőorvosa „Aplasia processus vermiformis” című előadásában érdekes vakbélműtétekről számolt be.

Dr. Kopári József „A sacroiliacalis ízület egyes röntgen-tünetének értelmezése” című előadásában egy medenceizület betegségeit ismertette, különös tekintettel az ülőidegzsába kórköztanárra.

A szép röntgenképekkel illusztrált előadáshoz dr. Nemes István sebészeti klinikai tanársegéd szót hozzá. Végül dr. Jósza László „Járványoszerű féregnyulványgyulladás” címmel egy dunántúli községben lezajlott, tömegesen mutatózó vakbélmegbetegedésről számolt be.

Változások a debreceni ügyvédek között

A Debreceni Ügyvédi Kamara a hivatalos lapban közzétette, hogy dr. Borbély Sándor debreceni ügyvédjelöltet, dr. Böszörményi Béla debreceni ügyvédjelöltet, dr. Büky András debreceni ügyvédjelöltet, dr. Tlcz János debreceni ügyvédjelöltet, dr. Döcsey Béla debreceni ügyvédjelöltet, dr. Háló Tibor debreceni ügyvédjelöltet, dr. Vásáry István debreceni ügyvédjelöltet dr. Nagy Béla debreceni ügyvédjelöltet az ügyvédjelöltek névjegyzékéből törölte. Dr. Nyíri László debreceni ügyvéd helyettesül dr. Nagy Sándor debreceni ügyvédet rendelte ki az Ügyvédi Kamara, míg a dr. Gyenes Dénes debreceni ügyvéd iródjára részére kirendelt dr. Takács József ügyvédet helyettesíti alól felmentti.

200.000 – 300.000-ig jókarban lévő bérházat megvételre keresek. Tulajdonosok ajánlatát kérem sürgősen, de legkésőbb hétfő d.e. 12-ig, Varró József, Bika-szálló 120.

A Kormányzó Úr fogadta az olasz szociális köztársaság követét

A Magyar Távirati Iroda jelenté: A Kormányzó Úr ötödméltósága esütörtökön délután 1 órakor bemutatók kihallgatásán fogadta Raffaello Casartano, az olasz szociális köztársaság követét, aki

ez alkalommal megbízólevelét, valamint elődjének visszahívó levelét nyújtotta át. Az üdvözlő és válaszbeszéd elhangzása után a Kormányzó Úr ötödméltósága elbeszélgetett a követtel.

Kállay Miklós miniszterelnök látogatása Kolozsvárott

Kállay Miklós miniszterelnök szerdán délelőtt Kolozsvárra érkezett báró Bánffy Dániel földmívelésügyi miniszter társaságában. A pályaudvaron a miniszterelnököt az Erdélyi Párt tagjai fogadták. Az állomásról a miniszterelnök egyenesen az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület székébe hajtatott és ott több mint egy órát idűzött. Behatóan érdeklődött a legfontosabb erdélyi gazdasági kérdésekről és nagy érdeklődéssel hallgatta meg a különböző, összefoglaló jelentéseket, majd a »Szövetség« gazdasági és hitel-szövetkezet központjában tájékozódott Erdély szövetkezeti kérdéseiről. Ezután az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület-

be, a hadtestparancsnokságra és a vármegyházára látogatott el. Délben a főispán ebédjén vett részt, majd a ruhagyűjtési akció eredményének megtekintésekor elismeréssel nyilatkozott Kolozsvár társadalmának áldozatkész-ségéről és a Tízese Szervezet áldásos munkásságáról. Délután az Erdélyi Párt elnökségének tagjaival tanácskozott. Hat órakor megjelent a Szent Mihály-templomban az istentiszteleten, ahol Kolozsvár városát Jézus Szíve oltalmába ajánlották fel. Ezután résztvett az Erdélyi Párt kolozsvári tagozatának teáján és ott hosszasan elbeszélgetett a társadalom különböző rétegeiből meghívottakkal.

A képviselőház letárgyalta és elfogadta a megajánlási javaslatot

Bajcsy-Zsilinszky Endre és Rajniss Ferenc beszéde a vitában — Baký László határozati javaslatát elvetették

A képviselőház tegnap folytatta és befejezte a megajánlási vitát. Vitéz Lindvay Nándor hangoztatta, hogy el kell kerülni a magyar átkot, a széthúzást és viszálkodást. A nemzetiségi kérdésben a legfontosabb, hogy semmi intézkedés ne történjék a magyarság rovására. Behatóan foglalkozott a vendég nép történetével, kérte, hogy a hadigondozottak illetményeiből semmiféle adót se vonjanak le. A ruházati cikkekre a pontrendszer bevezetését ajánlotta. A javaslatot elfogadta Koltay József (nyilas) a kispárosság problémáit tette szóvá. Pápay István (MEP) megnyugvással és a legjobb meggyőződéssel megadja a felhatalmazást. Különösen nagy a haladás szociális vonalon. Minden eszközzel segíteni kell az Alföldön a téli időkben fellépő munkanélküliség leküzdését. Nagy László (imrédysta) beszédében főleg igazságügyi kérdésekkel foglalkozott. Hangoztatta, hogy bizalmatlan a kormány iránt, ezért a meghatalmazási javaslatot nem fogadja el. Bogner József (délvidéki) felszólalásában főként a specialisan délvideki kérdésekre foglalkozott. A viszázatérés óta — mint hangoztatta, — a magyar iskolák száma még mindig elég kevés.

lennebb eszközökkel tör az erdélyi magyarság ellen. Beszéde befejező részében hangoztatta, hogy a magyar nemzet függetlenségére és szabadságára s dunavölgyi elsőbbségére van jövőnk szempontjából szükségünk.

Palacsy Dénes megköszönte a földmívelésügyi miniszternek a szakoktatás terén elért eredményeket. Utalt az ipari árák túl magas voltára. A javaslatot elfogadja.

Rajniss Ferenc (megújulás párti) a parlamentáriszmus jelenlegi szellemét bírálta. Állást foglalt az ellen a nézet ellen, amely a magyarság kis-népi múltját hangsúlyozza ki. Országunk nyolcadik, vagy kilencedik helyen áll a népesség szempontjából az európai nemzetek sorában. A magyarság problémája nem azonos az északi, nyugati, vagy déli kis nemzetek problémáival. Végül preventív országgyűlést követelt. Benes Zoltán (MEP) hangoztatta, hogy a magyar kisebbségi politikának sohasem volt elnyomó irányzata, minden nemzetiségnek és minden felekezeten meg vannak a szabadságjogai, amit a törvények biztosítanak. Pándy Antal (imrédysta) főként gazdasági kérdésekkel foglalkozott beszédében. A kereskedőknek szerinte az ország első ügynökeinek kell lenniük.

Törs Tibor alelnök a javaslat vitáját ezután bezárta. A Háza törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

Az általános vita során Baký László (nyilas) határozati javaslatot terjesztett elő, amely szerint kérte, hogy a kommunizmus magyarság alatti munkás és katona-tanács tagjait ne választhassák

Í sokszorosítás, leírás, kölcsönzés
BORY PIAC-U. 72.
TEL.: 20-51.

be a törvényhozás tagjaivá, vagy pedig ha megválasztották, vonják meg tőlük mandátumukat. A javaslatot a Ház elvetette. Ezután a Ház a megajánlás részleteiben is elfogadta.

Összeférhetetlenségi bejelentés Csorba János ellen

Az elnök a Ház tudomására hozta, hogy vitéz Koráni Elemér és társai Csorba János képviselő ellen összeférhetlenségi bejelentést tettek. A bejelentést áttették az összeférhetlenségi bizottsághoz.

Incze Antal és vitéz Imrédy Béla a napirendi javaslat ki-gészítését kérte olyan értelemben, hogy a miniszterelnök legutóbbi beszédének a kormány külpolitikai programjára vonatkozó részét is tüzzék napirendre. A miniszterelnök ebben a beszédében hivatkozott a külügyminiszter korábbi felszólalására, amely a kis nemzetek problémájával foglalkozott. Ezzel kapcsolatban méltatlanul érte őket a miniszterelnök részéről az a vád, hogy nem tap-soltak akkor, amikor a külügy-miniszter ezzel a kérdéssel kapcsolatban tett megállapításokat. Csorba János személyes megtámadtatás címén szólalt fel. Mint-hogy azonban személyes tana-dásba ment át, az elnök a szót megvonta tőle. A esütörtöki ülés 15 óra 15 perckor véget ért.

A MANSz sorsjátékának húzása

Közöljük a nyerőszámokat
A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége szerdán tartotta jótékony-célú sorsjátékának húzását. Ebből az alkalomból zsűfólasig megtörtötte a közönség a MANSz helyiségét. A sorsjáték húzásának ünnepélyes megnyitása után kihúzták a mintegy kétszáz nyerőszámot.

A húzás érdekessége volt, hogy az egyik főnyereményt, a négy-hónapos malacot Szilassy Ida úrnő nyerte, aki negyven jótékony-célú sorsjegyet vásárolt, hogy a nemes célra rendezett sorsjáték sikerét előmozdítsa. A nyertes úrnő a nyeremény malacot nyomban felajánlotta a Szeretetszövet-ség bőszerényüjti leányárvaháza részére. A nyereményhez hozzátartozott fél kg. árpa és fél kg. tengeri is, hogy a kis malac meg ne éhezzen. Az árvaház kislányai nagy örömmel fogadták az aján-déket és elhatározták, hogy az ismerősök jótévkörében elesé-gy gyűjtenek számára és kihiz-lalják az „árvaház malacát”

A nyerőszámok a következők:
1 46 103 111 112 123 136 191 197
198 215 254 408 438 445 451 578
583 596 678 789 839 863 880 892
942 943 986 1020 1078 1103 1131
1132 1137 1197 1224 1260 1266
1286 1312 1314 1326 1338 1355
1365 1407 1440 1445 1487 1514
1515 1518 1533 1567 1569 1628
1666 1738 1763 1805 1807 1822
1831 1832 1869 1870 1902 1912
1935 1939 1942 1959 1978 2066
2156 2185 2186 2209 2228 2282
2284 2286 2318 2345 2385 2387
2390 2393 2394 2405 2410 2413
2414 2417 2424 2436 2440 2446
2451 2476 2481 2483 2494 2508
2529 2616 2660 2716 2729 2731
2746 2761 2762 2813 2865 2925
2929 3047 3058 3104 3128 3146
3201 3239 3248 3337 3409 3477
3567 3571 3583 3632 3643 3694
3719 3753 3754 3773 3774 3801
3814 3837 3856 3874 3879 3883
3905 3912 3963 3965 3967 3972
4030 4050 4067 4093 4152 4161
4186 4194 4196 4201 4252 4254
4255 4299 4323 4328 4331 4355
4409 4428 4431 4452 4462 4481
4500 4546 4547 4551 4579 4617
4626 4640 4643 4666 4679 4717
4751 4799 4887 4908 4926 4951
4972 4991 4992 4999.

A nyereménytárgyak átvehető a MANSz irodájában. (Piac utca 36. szám.)

A pápa imája

Róma, december 9. A vatikáni rádió közlése szerint Rómában a Piazza Spagnán az elmúlt évekhez hasonlóan szerdán az idén is nagy ünnepek voltak a Szeptőlén Szűzanya ünnepe alkalmából. A rádió ezután felolvasta a pápa könyörgését:

— Az emberi történelemnek ebben a tragikus órájában szí-vünk Feléd fordul, Szeptőlén Szűz! A sok anyagi és erkölcsi romlás megindít engem. Meny-nyi a kín és gyötrelmem, mily sok ház pusztult el. Ó Béke Királynője, mi békéért könyörgünk Te-hozzad. Adj békét nekünk, hogy letehessük a fegyvereket! Szent-anya imádkozunk Hozzad, hogy állítsd meg a gyűlöletnek és új pogányságnak az áradatát, amely eltöli a világot s add,

— hogy a szeretet és igazi béke meggyőzsen eltölthesse az embe-rek szívét.

Svájci rádióelőadás Magyarországról

Genf, dec. 9. René Payot, a Journal de Genève igazgatója, a sőtten franciayelvű rádióállo-máson hetenként tartott külügyi fejtegetéseiben legutóbb a követ-kezőket mondotta Magyaror-szágról:

Magyarország érdekes fejlődé-sen ment át a legutóbbi időben. Magyarországnak szerencséje volt abban az értelemben, hogy Magyarországon, sok más or-szággal ellentétben, egyetértés uralkodik a közhatalom és az or-szág lakossága között. Minden nép számára nagy szerencse, ha kormánya a nép törekvéseit tes-tesíti meg. A magyar kormány egyetlen kincset védelmez: az

ország függetlenségét. Ebben a törekvésben nem hagyja magát semmiféle idegen felfogás által eltántorítani, erkölcsileg kivonta magát a viszályból és a kis nem-zetek önkormányzatának elve mellett tett hitet. Magyarország benső vonzereje révén a Du-na-medence megszárdításának ele-me. Amikor a háborúskodás be-fejeztével Európában a nyugta-lanság korszaka kezdődik és a háború által teremtett erős köte-lékek meglazulnak, Európának szüksége lesz az ilyen egységes és szilárd nemzetekre, amelyek nem a forradalmakban keresik a nemzet üdvét és szerencsét.

Adjunk apát a hadiárváknak

A mozgalom kiterjesztése a vidéken.

Másfél évvel ezelőtt hívta élet-re Kállay Miklós miniszterelnök felesége dr. Homonnay Tivadar főpolgármester javaslatára az „Adjunk apát a hadiárváknak” mozgalom, amelynek feladata a hadiárvákat megmenteni a nem-zetnek. A hadigondozó szövetség Kállay Miklós miniszterelnök fe-léségének előklésével országos értekezletet tartott. Az elnökönk hangsúlyozta, hogy rendkívül ko-moly oka és célja van az orszá-gos értekezletnek.

— A fővárosban kezdtük meg először a szervezkedést és Buda-pest területén egyetlen egy hadi-özvegy nincs, aki ne érezte volna a szövetség gondoskodó kezét. Az országos értekezlet főcélja, hogy vidéki szervezeteinket mindjób-ban kiépítsük, őket bekapcsoljuk a mostani rendkívül súlyos idő-kben nélkülözhetetlen munkába. — Tisztában kell lenni azzal hang-súlyozta a miniszterelnök fele-sége, hogy a hadigondozás köte-le-ség nemcsak azok részére, akik alkalmazásuk folytán ezzel tar-

toznak foglalkozni, de az egész mai társadalom felelős azért, — hogy a hadiárvák megfelelőké-pen legyenek gondozva, ellátva. A hivatalos apparátus mellett a rászorultakon segíteni legfőké-p az anyák dolga. Felhívta a vár-megyéék vezető tisztviselőinek hit-veseit, hassanak oda, hogy az em-berek szíve megnyíljon és a moz-galom megértésre találjon. Szeret-né meggyőzni az ország egész asszonytársadalmát, hogy min-denkinek kell munkát és felelős-séget vállalni ma, amikor ötödik éve dúl a háború és akiket eddig kímélt a sors. A lelkesedéssel fogadott megnyitó után Almay György dr. bejelentette, hogy az ország a mai napig már 4200 ha-diárvának folyósít állandóan havi támogatást. Nevelés Gyula ny. miniszteri o. főnök, a hadi-özvegyek és árvák gondozásának irányelveiről tartott ezután elő-adást.

Az országos értekezlet ma pén-teken folytatja tanácskozásait.

A 36-os honvédelmi bizottság ülése

A 36 tagú országos honvédelmi bizottság esütörtökön gróf Appo-nyai Károly elnökletével ülést tar-tott. A bizottság vitéz Somogyi Béla előadó ismertetésében letár-gyalta a m. kir. miniszteriumnak az egyes munkavállalóknak, ille-tőleg hozzátartozóknak légitá-madtság esetén járó javadalmazá-sáról, a villamos energia, vala-mint a gáz felhasználásának kor-látózasáról és az iparban (keres-keletben) valamint a bányá-szatban és kohászatban alkalmá-zott munkások 1943 évi december havi gyermeknevelési pótlékának felemeléséről szóló rendeletét. A bizottság a rendeletet tudomásul vette.

Budinszky Sándor hétfőn újabb hangfelvételeket készít Debreczenben

Budinszky Sándor, a magyar rádió népszerű riportere, aki a közelmúltban járt Debreczenben és a Hortobágyon, ahol három hangfelvételt készített, a napok-ban újra Debreczenbe érkezik. A közelmúltban felvett hangképek az „Őszi séta a Nagyerdőn”, a hortobágypusztai képek és a kül-földi magyarság részére készült és a rádió rövidhullámú adóján kisugárzott »Hazahív a Rákóczi-harang« c. hangképek azóta már nagy sikerrel kerültek leadásra a rádióban.

Most december 13 án, hétfőn érkezik Debreczenbe Budinszky Sándor, ezuttal a földművelés-ügyi miniszterium megbízásá-ból. Egyik hangképet a Mző-gazdasági Kamara almatároló-jában készíti el, másikat a Mol-nár Erzsébet igazgatása alatt álló Háziasszonyképző Iskolában, a Bőszerényi úton. Ezen kívül még több érdekes hangfelvételle kerül sor Debreczenben. A hang-felvételek készítését Budinszky Sándor és dr. Lengyel Imre, az Idegenforgalmi Hivatal igazza-tója irányítják.

Vasuti korlátozások Szerbiában

A szerb államvasutak rendelete értelmében Belgrádból Dél-Szerbia irányában a kutsévi vonal kivé-telével az áruforgalom a vasuta-kon további intézkedésig szünetel.

Eltemették Tüskeszent-györgy körjegyzőjét

Zalaegerszeg, dec. 9. Letenyé községben most temették el Papp Jenő tüskeszentgyörgyi körjeg-yzót, aki hivatása teljesítése köz-ben halt meg. Zala vármegye a maga halottjának tekintette és a hősi halottjának kljáró kegyelet-tel temette el. A temetésen részt-vettek a vármegye és a honvéd-ség vezetői, a belügyminiszter, a vármegye és a honvédség kép-viselői koszorút helyeztek a ko-porsóra. (MTI).

A helybeli Mária kongregáció közös ünnepéje

A Piarista gimnázium dísztermében szerdán délután tartották a helybeli Mária kongregáció közös ünnepélyüket. A nagy számban egybegyűlt hívek a templomi avató szertartás után vonultak a Piarista gimnázium dísztermébe. A közönség sorait látta dr. Mellau Márton igazgatót, Wolfinau József HEV vezérigazgatót, dr. Vitéz Mészáros Ede egy. tanárt, Bohus Károly postaigazgatót, Tarján Oszkár HEV főtanácsost, és még sokan másokat.

A megnyitóbeszédet dr. Bánáss László prépost-plébános, az Urak Kongregációjának prezese mondotta. Beszéde elején szólt a szervezésről, kiemelve, hogy a kongregációk vannak hivatva arra, hogy a szervezésben a vezető szerepet vigyék. Kipróbált ságos időkben is egységet és szervezetet tud létesíteni. A kongregációk feladatát vár Debrecenben is, hogy közelebb hozzák az egyházhoz az emberi szívet.

Az egyházi zene történetének három nagy korszakából mutatott be a Szeváts tanítónőképző ének-kar egy-egy énekét. Az énekeket Pálmai József, a tanítónőképző közönségének prezese ismertette, majd ezután pedig az ünnepi beszédet olvasta fel Sümegi Adorjáné, a beteg dr. Vitéz Mészáros Edéné helyetti, aki ünnepi beszédet írt. Mária az örök harc, az örök küzdelem. Az előadás részletesen foglalkozott a női mai hivatásával s ennek jelképeként a női sziklakon virázzal illomszálhoz hasonlított. Mária okl. tanítónő énekelte el ezután nagy sikerrel és kiforrótt énekmondással Puccini „Tosca” imáját Kollwenz Rezső reál iskolai tanár zongorakíséretével, majd Lempák István társulati kereskedelmi iskolai tanuló mély átérzéssel nagy hatással szavalta Father E. Huchert „Miatyánk”-ját. A nagy tehetséggel előadott szavazata óriási sikert aratott. Az ünnepély a kongregációs himnusz elneklésével ért véget. Az egyes számok közti műsorok között Kollwenz Rudolf látta el.

Debreceni Csokonai Színház
Közönség-vezető: BELEZNAI-UNGER ISTVÁN

HETI MŰSOR:
Pénteken este: János vitéz, B) bérlet.
Szombaton délután: Egy nap a világ, F. illés helyárak.
Szombaton este: Marica gróf. nő, C) bérlet.
Vasárnap délután és este: Marica gróf. bérletűsünet.
Hétfőn este: Marica gróf. nő, A) bérlet.
Kedden este: Marica gróf. nő, B) bérlet.

KAMARASZÍNHÁZBAN:
Hétfőn és kedden este: Monna Vanna.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Tel. 25 45 Igazgató B. Unger István
Előadások a u. fél 4, este fél 7-kor

Pénteken B) bérletben
János vitéz
A legszebb magyar daljáték!
Tánciskolák
* Vattay tánciskolában december 21-én diákkoncert kezdődik. Kossuth-u. 11.

Budapest-V dék válogatott női tornászverseny a Csokonai-színházban

Hölgytornászversenyt legkiemelkedőbb eseménye lesz a december 12-én egyenlő 12 óra-kor a Csokonai Színházban a DTE rendezésében lebonyolításra kerülő Budapest-Videk hölgytornászverseny. A debreceni közönségnek ezúttal először nyílik alkalma, hogy az európai viszonylatban is első helyen álló hölgytornászvárosunkat, úgy a vidékieket, mint a fővárosiakat komoly verseny keretében láthassa. Mindkét csapatban országos, kerületi és ifjúsági bajnok versenyeznek. akik nemcsak csapatok győzelméért küzdenek, hanem azért is, hogy a válogatott keretben bentmaradjanak, illetve bekerüljenek. Úgy Budapest, mint a Videk csapata kitűnő erőt képvisel. A verseny győzelmét előre megjósolni lehetetlen, bizonyos azonban, hogy a közönség kiváló sportot, remek küzdelmet, nagyszerű produkciókat láthat. A debreceni együttesről jó szereplést várunk és remény van rá, hogy a harmadik Budapest-Videk hölgytornászviadalon a Videk megszerzi a győzelmet. Emeli a sportesemény színvonalát, hogy a DTE és DEAC férfi tornászai a versenyszámok közben korlátkadémiát és talajtornaszakorlatokat mutatnak be. A nagy érdekfeszítésre tekintettel a DTE vezetősege felkéri a közönséget, hogy jegyeikről lehetőleg elővételben gondoskodjanak. Jegyétételét ifj. Gyürky Sándor papírüzletében Kossuth utca 11.

Bélyegrovat

Amikor a hamisítvány drágább, mint a valódi példány.

Az osztrák megszállás alatt Lombardában az első bélyegrovatot, a végező szegélyű kétféle sasos, centesimós bélyegeket két ízben is hamisították: éspedig először 1853-ban Veronában, ahol a 15, 30 és 45 centes bélyegeket hamisították, mégpedig olyan veszedelmes ügyesen, hogy azokat a postán egészen rendszeres használatnak. A bélyegrovatok értéke, hogy ezeket a hamisítványokat évtizedek után leleplezték, mégpedig úgy, hogy rájöttek arra, hogy bár ezek a rendes, hivatalos bélyegeket konyvasomdai úton nyomták, addig a veronai hamisítványokat rézlemezeken, a milánóiakat pedig fémlemezeken után gyártották. Természetesen van ezenkívül még sok más ismertetőjel is, pl. betű-típus eltérések, papírminták és letektányok különbségek, stb. de ezek részletes felsorolása e rovat keretét messze túlhaladja és így csak annyit közölhetünk még, hogy bár ezek a hamisítványok 1853-tól 1858-ig voltak forgalomban, ezek ma annyira drágák, hogy forgalmi árúkat a rendes bélyegeket árát messze túlhaladja. Így az ilyen használt bélyeg árát: 15 centes rendes: ára 3.50, veronai 800, milánói 600 márká, 30 centes rendes: ára 3.—, veronai 900, milánói 700 márká, 45 centes rendes: ára 6.—, veronai —, milánói 900 márká

Magyar bélyegrovatok áraképe 20 év alatt.

Egy 1923. évből való bécsi, Félix Maunther-féle árjegyzék a következő magyar sorozatokat ajánlja osztrák schilling árban:

1871-es litográfiaikat, teljes sorozatban, inclusive utágbélyeg 200 Sch. mai ára kb. 3000 P. — 1872-es rézmetszeteket, teljes sorozatban, inclusive utágbélyeg 16 — Sch. mai ára kb. 150 P. — 1872-es rézmetszet újnyomatokat, teljes sorozatban, m. l. 20 — Sch. mai ára kb. 500 P. — 1874 — 76-os teljes sorozatokat 1.25 Sch. árban, mai ára kb. 20 pengő. — 1881-es teljes sorozatokat 20 gróschén árban, mai ára kb. 2 P. — 1889 — 99-es teljes sorozatokat 3.60 Sch. árban, mai ára kb. 25 P. — 1898-as teljes sorozatokat 2 — Sch. árban, mai ára kb. 25 P. — 1898-as, 11 és feles forrást 30 — Sch. árban, mai ára kb. 400 P. — 1899-es teljes sorozatokat 6 Sch. árban, mai ára kb. 75 P. — 1899-es 11 és feles fogazást 70 — Sch. árban, mai ára kb. 1500 P.

Mindenütt használt bélyegkeket értenek. Nos, hát féltéve olyan kivéni való használatosság az a fránya bélyeggyűjtés?

A Debreceni Bélyeggyűjtők Egyesülete (Ujágárd Clubja helyisége) f. hó 12-én d. e. 10—11 óra között tartja meg bemutató versenyét melyre vendégeket is szívesen lát.

APOLLO
filmszínház
Előadások: 3, 5 és 7 órakor.
Aranypáva
16 éven felülieknek!
Páger, Sulyok Mária, Csontos és Szellay Aliz a főszerepben

Amikor Kacsóh Pongrác debreceni tanár akart lenni

A nagyvárú magyar zeneszerző életének debreceni vonatkozásai

Debrecenben a Csokonai Színházban néhány nap óta ismét felcsendülnek a „János vitéz” varázsos-an szép, csodálatosan magyar melódiai A legszébb magyar daljáték, mely évtizedek után is az örök értékek frissességével hat, újból felújításra kerül. Ez a körülmény ad aktualitást annak, hogy Kacsóh Pongrác életének néhány olyan ismeretlen részletét feltárjuk, melyek Debrecennel állnak kapcsolatban.

Kacsóh Pongrác középiskoláit a gimnázium negyedik osztályától kezdve Kolozsvárról végezte a Farkas-utcai református kollégiumban. A zseniális fiú különösen fizikából és matematikából mutatott fel rendkívüli eredményeket, de minden tárgyból kiváló volt, amit az is bizonyít, hogy 1891-ben színjelesen tette le az érettségét. Nagy, úgyszólván minden tudományra kiterjedő műveltsége volt. Irodalomban, történelemben, földrajzban, matematikában egyaránt járatos volt. Még az érettségi esztendőjében édesapját Kolozsvárról a szegedi MÁV üzletvezetőshöz helyezték át. Ez már második szolgálati vándorlása volt Kacsóh Lajos MÁV felügyelőnek, aki Kolozsvárra is úgy került, hogy az erdélyi vasutak fejlesztése következtében az üzletvezetősi tisztviselői számát is felemelték és így Budapestre a kolozsvári üzletvezetőshöz helyezték. A budapesti születésű Kacsóh Pongrác így nevelkedett voltaképpen Kolozsvárról és ott maradt a tya Szegedre helyezése után is. Müller Ottónál, a kolozsvári színház karmesterénél bérelt szobát és ott lakott egyetemi éve alatt. A fiatal tanárjelölt az egyetemet 1896-ban végezte s ekkor doktorált summa cum laude eredménnyel.

Kacsóh Pongrác kolozsvári diákévei alatt csodálatosan szép zongorajátéka folytán, mely nagy matematika és fizika tudásának hírére is túltett, bekerült a társasági életbe. Sok forró kolozsvári esély ünnepelt hőse lett, hiszen a kolozsvári közönség, megérezve létükében, vezénylésében a jövő nagy művészt, szívesen látogatta azokat a hangversenyeket, melyeken Kacsóh dirigálta az egyetemi ifjak zenekarát.

E népszerűség következtében bekerült az úri társaságha és így ismerkedett össze Pálffy István íróval titkárral, aki debreceni származású volt, de a kolozsvári táblánál teljesített ebben az időben szolgálatot. — Meleg barátság keletkezett Pálffy és Kacsóh Pongrác között, mely egészen Pálffy István haláláig tartott azután is, hogy Pálffy Debrecenbe helyezték az itteni kir. íróféltáblához. A két barát állandó levelezésben állt egymással és mikor 1896-ban Kacsóh Pongrác végezte, barátai levélben kérte Pálffy Istvánt, nem-e helyezkedhetne el Debrecenben valamelyik intézetnél, mint tanár.

„Próbáld meg — írta levélben, melyet a Pálffy-család egyik tagja rendelkezésünkre bocsátott — kedves Pistám, hát ha debreceni polyár tehelnék, Valami ház-ába a városba, talán még azon túl is, hogy te ott vagy... Nagyon szeretnék oda kerülni...”

Kacsóh óhajából, tudjuk jól, nem lett semmi... Nem Debrecenbe került tanárnak. Annál inkább érthető és általános volt az a vágyódás, mellyel Debrecenbe kíváncskozott. Szinte tradíció volt az, hogy Erdélyből, ha kimozdult egy tisztviselő, Debrecenbe kerie áthelyezését. A kolozsváriak, székelyföldiek, bihariak, szatmáriak így kerültek be lassan Debrecen életébe... Kacsóh Pongrác nem lett debreceni tanár, pedig talán művészte új virágokat hajtott volna itt, a magyar életnek ebben a mély, ősi humuszában.

Még egy debreceni vonatkozása is van, ha közvetve is, Debrecenben.

60 éves a magyar KIE mozgalom
Néhai gróf Teleki Pál miniszterelnöksége idején a magyar Keresztény Ifjúsági Egyesület mozgalmat indított példaként az átúttó erejű nemzetnevelés szolgálatában. Ma már eljutott az az amerikai származású egyesület alapításának hatvanadik évfordulójához; egy kis szobából indult el és ma kb. 700 egyesületben a magyar ifjúság ezreit formálja harcos, küzdő, modern keresztény emberré. A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti munkatársa felkereste Pogor Istvánt, a szövetség nemzeti titkárát, aki a következőkben számolt be a mozgalom nagyszerű munkájáról.
— Igen, elértük a hatvan esztendő jubileumhoz. Horánszky-utcai budapesti központunkhoz most egy nyolcemeletes modern fellegvárat építettünk. De ezt a palotát is a magyar ifjúságnak, elsősorban az iskolán kívül került dolgozó magyar ifjúságnak építettük. A magyar vidék dobogó szíve lesz ez a fehér fővárosi palota a Vas-utcaiban; hirdetni fogja, hogy a magyar ifjúság minden időben Isten és a Haza szolgálatában kíván élni és dolgozni. Mivel külföldi államokban mindenhol hatalmas szervezet a KIE, a mi magyar nemzeti KIE-mozgalmunk sem szégyenkezhet a négyes programot: lelki, szellemi, testi és szociális téren izesen kötelezőnek tartjuk.
— Hatvan év nagy idő, különösen egy egyesület életében. Bússzók vagyunk rá, hogy Magyarországon mi honosítottuk

Kacsóh Pongrác életpályájának. Kolozsvári diák veinek legkedvesebb tanára, Szathmáry Ákos, a fizikus volt, aki édes apja a debreceni Dóczy-intézet kiváló tanárának, Szathmáry Ákosnak.

Igy szövődött bele a nagy magyar zeneszerző életországába Debrecen színterébe. Kacsóh Pongrác egész életét át vágyott ebbe a városba, azonban a tanári állással való próbálkozása nem sikerült. A „János vitéz” csodálatos dalaimat, mely és igazi magyarságot azonban kevés városban értették meg és szerették meg annyira, mint Debrecenben.

Uzenet a frontról

Torocskay Mihály szakaszvezető a Z. 654 táborig postaszámra üzeni Debrecenben lakó feleségének, fiainak és hozzátartozóinak, hogy szabadságáról szerencsésen megérkezett. Jól van, jó egészséget kíván, mindenkit szeretettel csókol.
Innen-onnan
Kétszázhetvenháromszor adott vért a franciaországi Cambrai városában egy 35 éves asszony. Az illető a háború kitörésekor jelentkezett a véradók sorába s majd majd háromszázszor csapoltatta meg ereit a sebészek megmentésére Volt eset, hogy egy éjszaka háromszor is beren delték a kórházba véradásra.
Nagy aranyleletekre bukkantak az elmúlt hetekben Kanadában Eszak-Manitoba mellett. Ásatások közben véletlenül estilant meg az arany a föld törmelék között, mire a geológusok egész raja tanulmányozta a területet és megállapította, hogy nem is oly mélyen a föld igen gazdag aranyércben. A kanadai kormány az aranybányák megnyitására több részvénytársulati vállalkozásnak adott engedélyt.
Másfélmillió kerékpáros van Svájcban. A svájci hatóságok összerakták az országban lévő kerékpártulajdonosokat és kiderült, hogy 1,512,921 embernek van biciklje. A statisztika szerint átlag minden második svájci lakójár kerékpáron. A legtöbb ember nem kedvtelésből használja az ország és gyors közlekedési eszközt, hanem mert a hivatásához tartozik. Szombaton délutántól vasárnap estig az utak és országutak oly szűfoltak kerékpárosoktól, hogy alig lehet más járművel közlekedni. Svájci népe annyire fegyelmzett, hogy balesetek alig történnek.

Megiopta a könyörületből feivett alkalmazott

Huszár Ernő Klapka-utca 28. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen egy magát Wolfran Károlynak kiadó férfi ellen, aki hozzá egy héttel ezelőtt beállított aés munkát kért. A fél lábára erősen sántító embert megajánlta és alkalmazta takarításra. Egyik nap átadott Wolfran 10 pengőt bevásárlásra. Mire visszafért az alkalmazott eltűnt, magával vitte a tíz pengős és a konyhában levő 400 pengős értékű borkabatot. Károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— ooOoo —
Debreceni professzorok előadása Kabán. Kaba nagyközség nagy előkészületeket tesz a Magyar Orvosok Nemzeti Egyesületének vasárnapi gyűlésére. Erre az alkalomra Debrecenből sok előkelő orvos u. azik ki, hogy meghálgyassák dr. Csilléry András volt miniszter, egyetemi professzor, a Magyar Orvosok Nemzeti Egyesülete debreceni csoportja elnökének előadását, melynek címe: „A magyar sors problémái”. Rajta kívül dr. Jeney Endre egyetemi orvos-professzor is igen érdekes előadás fog tartani „A magyar népesedési politika” címmel.

HUNGARIA
filmszínház
Ma utoljára VASZARY GABOR ragyogó vigjátéka: **BUBUS**
Főszereplők: Johannes Riemann és Dorit Krétyler. Előadások: 5 és 7 órakor. Holnapról: „Rákóczi nótája”

VIGSZÍNHÁZ
MOZZO
Ma 5 és 7 órakor utoljára a legkacagatóbb, a legszórakoztatóbb magyar film:
Muki
Fősz.: Szilassy, Pelsőczy, Turay, Latabár és Csontos. Holnapról: „Rákóczi nótája” Magyar film!

Meghalt dr Tolnay Elemér városi tb. tanácsnok, anyakönyvvezető

Debrecen város urí társadalmának nagy gyászja van. Dr Tolnay Elemér tb. városi tanácsnok, az anyakönyvi hivatal vezetője, rövid szenvedés után, életének 59-ik évében elhunyt a debreceni belgyógyászati klinikán.

Dr Tolnay Elemér halálával egy nemesszívű, igazi magyar úr dől ki az élők sorából. Felettései legnagyobb elismerésére betöltött, értékes munkássággal, páratlan munkaszeretettel ellátott köztisztviselői pályáján minden ténykedésében a szív jósága és nemes emberszeretet csillogott. Nem fordulhatott hozzá kérelemmel, hogy mindent el ne követett volna annak teljesítésére.

Dr Tolnay Elemér 1884 június 27-én született ósregi magyar nemesi családból Balatonfűzfőn. Középsiskoláit Békésen végezte, míg egyetemi tanulmányait és a jogi doktorátust a kolozsvári tudományegyetemen tette le. Debrecenben először a kataszteri helyszínelési felügyelő szeptember 1913-ban Zilahra került, ahol kir. törvényszéki jegyző volt. Végig harcolta a világháborút több fronton számos hadiküldetését szerzett és tartalékos tüzérezrednagyként szolgált. 1920 augusztusában került Debrecen város szolgálatába és 1924 óta az anyakönyvi hivatal vezetője. A

közeli két évtized alatt, melyet az anyakönyvi hivatal élén töltött el, a házasságok parok ezreit eskette. Egyszer a legutóbbi napokig fáradhatatlanul vezette munkáját. Egy héttel ezelőtt tüdőgyulladásban megbetegedett, magas lázzal kiszállították a debreceni belgyógyászati klinikára, ahol a gondos kezelés következtében már úgy látszott, hogy állapota jobbra fordult. — Keden este azonban hirtelen rosszabbul lett és az éjszakai órákban meghalt. Halálát hitvesén, öz. dr Tolnay Elemérné szül. roffi Borbély Katalinnal kivül, akivel 30 évet töltött a megboldogult példásan boldog házasságban, négy gyermeke: Vera Kata, Elemér és Erzsébet, valamint széleskörű rokonság gyászolja. Halálának híre város-szerte mély részvétet keltett. Temetése szombaton délután 2 órakor lesz a Köztemető díszrövidfalú részéből a református egyház szertartása szerint tartandó gyászszertartás után. Gyászimát Uray Sándor lelkipásztor mond az elhunyt ravatalánál és a sírnál. Az anyakönyvi hivatal tisztviselői nevében dr. Deák Sándor anyakönyvvezetőhelyettes búcsúztatja a megboldogultat. A temetést a Gebauer-cég rendezti.

Hankiss János államtitkár átadta Szabó Lőrincnek a Csokonai-émlékünnepélyen az ezerpengős irodalmi díjat

Bensőségeltjes Csokonai emlékünnepély rendezett szerdán délután a Csokonai Kör a város háza dísztermében. Dr Kölcsey Sándor polgármesterrel az élen nagyon sok előkelőség megjelent, hogy tanuja legyen a város és a kultuszminiszter irodalmi díja átadásának.

Az ünnepélyt a Kántus éneke vezette be. Szigethy Gyula főiskolai tanár vezényletével Lavotta — Hoppe — Csokonai „A reményhez” című dalát adták elő művészi színvonalon.

Utána dr Csobán Endre főtitkár mondott igen tartalmas megnyitót. A város címerének ismertetéséből indult ki és utalt a történet-írók magyarázatára, hogy a fénixmadár azért szerepel Debrecen címerében, mert ez a város is — akárcsak a mesebeli fénix — a leltint századok alatt sokszor leégett, elpusztult, de mindig felépült, újjászülött.

Debrecen főnixmadara nem is lehet más, mint Csokonai Vitéz Mihály — mondta dr Csobán Endre. — Ő is úgy élt, mint az igazi fénix, túl az időn, túl a halálon, túl mindenben, ami valószínű. Olyan csodálatosan énekelt, mint senki abban a korban. Ő is elégett saját tüzeiben és csak akkor vette észre őt, néhány kiválasztott lélek, amikor már egészen közel volt a halálhoz.

— A főnixről azt tartják, hogy mindig igazán mond. Ha a magyarság megértette és megtartotta volna Csokonai tanítását, ami nem volt más, mint az egész nemzet kulturális felmelegése, úr és paraszt lelki egységbe foglalása, már a 18. század végén eljuthatott volna a boldogok szigetére. A fénix minden száz vagy ötszáz évben elégett magát és új alakban támadt új életre. Főnixmadarak mindig ének, csak nem ismerjük fel őket. Hogy Csokonai után ki lesz Debrecen új főnixmadara, azt ma még csak kiválasztott lelkek sejtik, de bizonyos, hogy a kultuszminiszter és a város adományából ma kiadásra kerülő irodalmi díj igen alkalmas a fényes madarak idecsalogtatására.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitótán a díszmagyarban megjelent bájos Havady Nagy Ilonát tapsolta a közönség nemesek mélyen átértzett és kiforralt művészzel eladott Csokonai versei-

ért, hanem azért a „megjártásért”, mellyel valóban élvezetessé tette előadóművészetét. Különösen frappánsan hatott a Kántus gyönyörű éneke után prózában is hallani a „Reményhez” című Csokonai-verseket.

Méltóan illeszkedett az ünnepély kereteibe dr Papp István előadása, melyet Csokonairól tartott „Ember és sors” címmel. Csokonai nagyon is emberi sorsát rajzolta meg felejthetetlen színekkel. Igazi magyar művész és írósrótt vetített a hallgatóság elé. Nagy sikere volt az előadásnak.

Lelkesen ünnepelte a közönség dr Hankiss János államtitkár, aki mélyszántó, nagyon értékes beszéd kíséretében nyújtotta át az ezerpengős irodalmi díjat Szabó Lőrincnek.

— Kiss Árpád barátunk ölté-
ből született meg 1942 nyarán a Nyári Egyetem újabb bajtársaként a Debreceni Írói Napok, amelyeken még boldogemlékű Móriéz Zsigmond elnököt — kezdte beszédét Hankiss államtitkár. — Ez az értekezlet határozta el Csokonai-díj alapítását és a díjat, amelynek létrejöttében Debrecen városa, a kultusz-kormány és a Nyári Egyetem igazgatósága munkáltak közre, most adja ki a Nyári Egyetem először.

— Ennek a díjnak alapítói és a zsűri tagjai a rohanó időnek azt mondják: vannak benned kikötők és szigetek, vannak ünnepek és jelképek s ezek túlélnek, túlszárnyalnak téged. Debrecen a maradandóság városa, de nem a maradandóság értelmében, ez mindig csak látszat volt és félreértés. A maradandóság városa nem mohó feledő, de tartós és hűséges őrző. A maradandóság városa, amely kereste a maradandó értéket és ha kell, nyugodtan várt századokot át, őrzött poros emlékeket és esendes vágyakat, amíg előléphetett, amikor értékei, emlékei és vágyai megérették a kinyitvánulásra.

— Csokonait az életben keresztül akarja ünnepelni, azaz méltó utódain keresztül. Szabó Lőrincben a debreceni ünnepély, aki — mint Csokonai — Európa, a műveltség és a nagy lelki távlatok költője s mégis egészen magyar, alföldi és debreceni. De éppen mert Debrecennek ideje van, ráér,

DEBRECZEN 5. OLDAL 1943. XII. 10.

nem kell versenyeznie, azért sohasem ünnepel debrecenit, csak azért, mert itt született. „Sub specie aeternitatis”, az egész nemzet s az eszményi, a potenciális Európa jelenlétében és helyeslése mellett akar ünnepelni olyan értékeket, amelyek előtt ők is visszemen hódolnak.

— Ezért örülök, hogy Szabó Lőrincel kezdődik azoknak a debreceni íróknak a sora, akik a Nyári Egyetem Csokonai-díját elnyerik. Vele márványkő-zöb és aranykilincset kap a ház, amelynek — remélem — még sok-sok igaz ünnepe lesz.

Viharos napok között, meleg kézzel nyújtotta át Hankiss államtitkár a díjakat, majd Szabó Lőrinc, a Kisfaludy Társaság tagja szerzett egész lélekkel és debreceni szívvel megtartott előadásával feleltethetetlen élményt a hallgatóságnak. Előzetesen keresetlen szavakkal köszönte meg dr Hankiss János államtitkárnak és mindenkinek, akinek része volt benne, hogy a díj neki ítéltek. Majd „Amikor én debreceni diák voltam” címmel sok-sok meleg, emberi színnel aláfestett előadást tartott. Valóban kedves félévrel ajándékozta a meg hallgatóságot. A sok derűt keltő visszaemlékezésből különösen aranyos volt az a rész, amikor Szabó Lőrinc elmondta, hogy magyar dolgozatára négyest kapott Gulyás tanár úról.

A közönség perceként tartó tapsviharral köszönte meg az értékes, igazi szívhangon tartott előadást.

Méltó befejezése volt az ünnepélynek Csokonai „Tihanyi echó”-hoz című éneke, melyet a Kántus adott elő nagy tetszés mellett.

A Hungária-körúli vasútvonal átépítésének műtanrendőri bejárása megtörtént

A Debrecen Nyírbátori HEV vasútvonalának az Augusztus-szanatórium előtti részén sináthehelyezés történt. A korábban megejtett közüzemvizsgálati bejárás után most az átépítési munkák befejeztével megtartották a műtanrendőri bejárását is.

A kereskedelemügyi minisztériumból Lőrincy Endre műszaki főtanácsos, a város képviselőiben Kalenda Lóránt műszaki tanácsnok, az állampolitikai hivatalból dr Dolhai Foménok, a rendőrségtől: Zsary Árpád főfelügyelő, a Világítási Vállalattól vitéz Boczkó Béla igazgató, a HEV budapesti központjából dr Döszeghy főtanácsos és Szabó Dezső főmérnök, Debrecenből Wolfinaur József HEV üzletigazgató jelent meg.

A miniszteri bizottság az útburkolat építése következtében szükségessé vált kisebb sináthehelyezési munkát teljesen rendezten levőnek találta és a Nyírbátori HEV vágány további használatára az engedélyt megadta.

Kétévi börtönrre ítélték a KIE othon tolvaját

Hirt adtunk arról, hogy Kántor Mihály 37 éves munkásnak szállást adtak a KIE tanonc-otthonban. Kántor hálából ellopott Balázs Endrénének három öltönyt és felöltőt. Eladta a potton áron és a pénzből részegkedett. Kántor, aki már volt büntetve, beismerő vallomást tett a csütörtökön delelőt tartott tárgyaláson. Elmondta, hogy azért követte el a bűncselekményt, mert részeg volt. A három ruhát magára vette, majd a felöltőt is és úgy lopta ki az épületből. A bíróság a tolvajt kétévi börtönrre ítélte el. Az ítéletet egykedvűen vette tudomásul Kántor. Orgazdaság vétségé miatt 15 napra ítélték el a lopott ruha vásárlása miatt Baza Miklóst, aki nem nyugodott meg az ítéletben, mivel jóhiszeműen vásárolta és nem is Kántortól vette meg.

Vége az előadásnak

Irta: BIBÓ LAJOS

Belhallgatsz az este üres csendjébe és megborongsz. Reménykedőn könyvespolcodd felé fordulsz, de nem tudsz megmozdulni. Ma valami másra vágyasz. Elég volt a könyvekből és gyönyörből, amellyel körülvetted magadot Talán színház? Nem. A bonvicán sarkantyúján a hideg víz a rétarajt és a nagy-asszony ingedőlőből süvöltve bégel a fullasztó honleányi fájdalom. Kávéház? Lakkészítés, süjtásos énekek, árvalányhaj a nagybőgő nyakán, korai záróra és ravallató gépkévé. Ez sem. Mozi? Na, gyerünk. De előbb böngésszük át a másort. Ez né, ez még éppenséggel nem, ez a harmadik, ez soha, de talán ez itt ni, a hajdanai álom vallozata, színes kepekben, igazi gyerekekkel, élőkön magával az isteni jótélességgel, a kis Shirley Temple-vel. Hiradó. Aranyáskóknak és asziamunkásoknak öltözött leányok száguldoznak össze-vissza vadul a jégen és horgos botlalt terük: a korongot a halófelé. Eljött Győztünk négy-egyre. Most egy hosszú ügyeső vonaglik meg, a hajó oldalra billent a tengeren. Brávo, ez lelátalt volt. Neves férfit mond valahol ünnepi beszédet. A lucernamagrol mennydörög és szavai nyomán pernye szállong a levegőben. Szünet. A percesnek is élni kell. A függöny szétszalad, szilaj harsanók jelentik: kezdődik. Az ismert alpesi táj, a vászon a derék favágó hajléknak belseje. Tytyty Mytyty az erdő járja és rigót fog kis kegyes kosarával. Akaratos, elégedetlen, nagyravágyó kisfiány. A hegyek elzárják előle a világot, amely láthatatlanul ott csillog, zeng és csóbit a gazdagok kardcsorogóján. Vacsoránál szelíd drámai összeütközés Tytyty és szülei között, utána megelevenedik az álom: Tytyty Mytytyel, a kutyával meg a macskával elindul, hogy megkeresse a kékmadarat.

Ülsz a sötét nézőtérén és figyeled a rövidszoknyás, göndörhajú, mennyeli szellemű, édes arcú gyermeket. Őt nézed és figyeled csupán. Shirley Temple, — suttogod a sötétben és elémérszed békés háborgásában álmosító vágy fog el, hogy magadhoz öleld. De a gyermek messze van, a játék és álom elérhetetlen távolában. Am isme-

Szegény gyermekek felruházása az Árpád-téri egyházrészben

Kedves ünnepély színhelye volt az Árpád-téri Egyházrész, Rakovszky-utcai népiszkolája. Az iskola szegénysejtségi tanulói ekkor kapták meg a hívek adományából vásárolt értékes ajándékokat.

Az ünnepély szoltár elnéklésével kezdődött. Bibliaolvasás után dr Hegyaljai Kiss Géza vezető lelkipásztor szólott a gyermekekhez Felhívta figyelmüket arra, hogy szeretettel fogadják az ajándékokat, mert azok beszerzése ma különösen nagy gondot okozott, de Isten megáldotta a nemeselektű adakozók buzgósságát. Az egyházi vezetőség egy év óta folyton gyűjti az ajándékválót, a gyülekezeti tagok adományából.

Azán megkezdődött a cipők és ruhák kiosztása. 50 gyermek részesült új cipő és meleg téli ruhasegélyben. Örömtől kipirult arccal vették át a gyermekek az ajándékokat. A növendékek nevében Kocsis Márta III. o. tanuló mondott hálás köszönetet.

Az iskola nevében Nagy Lajos igazgató tanító köszönte meg az egyházrész vezetőségének gondoskodó szeretetét. Az Isten áldását kérte dr Hegyaljai Kiss Géza vezető lelkipásztorra, kinek segítő gondoskodását napoként érték a Rakovszky-utcai iskola növendékei. Köszönetet mondott még a Növendékségnek és a jószívű adakozóknak. A gyermekeket vallásosságára és hazaszeretetre buzdította. Áldást kért vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó Urunk életére, névünnepe alkalmából, kit a jelenlevők lelkesen ünnepeltek. Énekléssel végződött a szép ünnepély.

Csató Mária.

rösöd, nem először találkozol vele s most hirtelen ráeszmélsz, hogy az imént féredél, melledre szoríthatnád, ha akarnád, mert nincs távol és nincs messzeség. Gur Thodewok, az agy indán valahol a nagy tavak körül. Tom Nedaz Mexikóban, Juan Belores a Tájöldön. Olaj Hemm, a jókavadász, a Behring-szorosban, Csocoosan unokája Keleten és Landari Janos a városi helyi pusztán egyformán látják és ismerik ezt a gyereket: rövid szoknyácskáját, göndör haját, az angyali gödröcskét hájos arcán, elröppendő halvány mosolyát és a fenyegető ráncokat haragvó homlokán. Ez a gyermek tízezer talán csupán, nézed és figyeled tovább a vásznon s jóformán 5 éves sem volt, amikor elindult hogy megjelenesen pusztá varázsával fölébresszen valamit a világ szíveben, amely a közös érzés és közös gondolat jegyében megértése Gur Thodewok szavát Tandari Jánossal és Csocoogan halál fájdalman cítera meléi kényserítte Olaj Hemmet, a tenger rettenthetetlen marlócát. Nézed és figyeled a gyermeket és ahogy bamulod, a vásznon szótárad a levegőben, a gyermek mosolya szárnyra kap és száll hegyen völgyön át, úgyan meglebbentti a réj virágait, halkra fogja az erdők sötét zugait, elszállja az óceán dühödt nyugtalanságát, dall hint a folyók tavairamól hullámaira; besuhan a házakba és kinyitja a napfénynek az ablakokat, átcsillan a műhelyekben és ritmúst zúg a szikráva aláhulló acélforgácsnak; száll és rdehel a templomok hűvös kőköcskára, körül ragyogja az ütszeli feszületet és amikor bejárt minden mélységet és magasságot, megértint minden egyes közös nyomorúságot és magányos fájdalmat, megáll, megpihen, megér önmagába, hogy megmaradjon égen, földön és vergődő szívekben ragyogásnak.

Egy tízezer gyermek a vásznon, ennyi és nem több. — megtyogod a sötét nézőtérén és már tudod, a kezdet kellene kinyitjanod csupán, hogy megdélthad a világot. Már mozdulsz is, hogy fölshahad ezt a mosolyt a magasság boltozatára, de recessen a gép, a lámpák folyolnak, — vége az előadásnak.

Háromnapos szénstünet a debreceni egyetemen

A debreceni egyetemen az előbbi időben a legsúlyosabb szénhiánnyal küzdött. A szénellátáskörül most olyan nehézségek támadtak, hogy a Központi Tgyetem épületében a fűtést három napra be kellett szüntetni. A fűtési kényszerstünet alatt természetesen az előadásokat sem tartják meg. Illetékes helyről nyert felvilágosítás szerint a szénstünet csupán átmeneti jellegű, s az előadások f. hó 13-án, hétfőn pontosan megkezdődnek.

Felmentette a debreceni tábla dr Tóth János ügyvédet

A debreceni tábla felmentette dr Tóth János ungvári ügyvédet négy rendbeli rágalmaszás vádjától, melyet a vád szerint Papp János nagykaposi vezetőjegyző és Vajó Antal segédjegyző sérelmére követett el azáltal, hogy tavaly májusban védenca Landesmann Leó szirénfalvi gazdálkodó megbízásában egy szolgabírói tárgyaláson jelent meg és ott Landesmann védelmében olyan kijelentéseket tett, melyeket a főjegyző és a segédjegyző magyarártónak találtak. Az ungvári törvényszék felmentette az ügyvédet, mivel kijelentései az ügyfél szereplésével kapcsolatban történtek és így mint ügyvéd beszélt és nem mint magánember. A tábla helybenhagyta indokalmát fogva a felmentő ítéletet.

— Bezárják a szófiai hárokat. A bolgar belügyminiszterium szerdán közölt rendelet értelmében január 1-től kezdve 6 hónapra bezárják a szófiai bárókat.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, december 4-én reggel 8 órától, december 11-én reggel 8 óráig: Megváltó, Plac u. 18. tel. 14-69. Muraközy, Plac 72. tel.: 30-35. Boeskey, Cegléd u. 22. telefon: 29-14. sz. — Csokonay, Mester u. 43. telefon: 10-15. — Árpád-fejedelm, Csapókeret, Jánossy utca 44. szám.

Ritka vadászszákmány

Dr. Varga Ervin a debreceni vadászársulat egyik tagja a máramarosi havasokban f. hó 6-án egy két mázsás öreg medvét ejtett el. A medve decemberben már téli szállásán szokott tartózkodni s az ideai enyhé időjárásnak tulajdonítható az a körülmény, hogy néhol méteres hó ellenére is a hegycsúcsok portyáznak. A ritka zsákmányt téli bundája teszi még értékesebbé, mely előreláthatólag a tavaszi budapesti vadászati kiállításon is látható lesz.

A Sajtókamara Miklós-ünnepé. Belsőünnepé kértében hódolt székében a magyar sajtó a legelső magyar ember névnapjára alkalomból. Vitéz Kolozsváry-Borcsa Mihály nyitotta meg az ünnepséget, felolvasta a Magyarországi Kormányzóhoz intézett távirat szövegét, melyben a Magyar Sajtókamarában tömörült újságírók hódolatukat fejezik ki a névnap alkalomból. Bogner József országgyűlési képviselő a szabadkai Délvidéki Magyarok című lap főszerkesztője mondott ünnepi beszédet. Végül Tóth László, az Országos Sajtókamara és az Újságírók Egyesülete hátlját és megbecsülését juttatta kifejezésre a délvidéki újságírók iránt az évi nehéz harcért, amelyet a megszűlés alatt vívtak.

Újév napján az Egyesült Államokban a békéért imádkoznak. Roosevelt elnök üzenetét intézett az amerikai néphez, amelyben felszólította, hogy 1944 újév napján imádkozzék a békéért.

A Szeretetszövetség biblia-köre ma este tartja összejövetelét a Teleki-utca 71. szám alatti árvaházban. Érdeklődőket szeretettel hívja és várja a vezetőség.

A Szabadegyetem (Népszerű Főiskolai Tanfolyam) ma, pénteken délután 5 órakor dr. Soós Béla egyetemi ny. r. tanár tart előadást; Méliusz Péterrel. Utána 6 órakor vitéz dr. Tikos Béla m. kir. erdőtanácsos tart előadást az Alföld fásításáról vetített képekkel. Az előadás pontosan 5 órakor kezdődik a Déri-múzeumban. Belépés díjmentes.

Ifjúsági nap. Az Árpád-téri gyülekezet részére ifjúsági nap lesz december 12-én. Reggel 9 órakor gyermekistentisztelet a templomban. Tíz órakor a templomi szolgálatot Pataki László ifjúsági lelkes látja el. Tizenegy órakor megbeszélés a lelkesi hívatásban önként jelentkező fiatalokkal. Délután 3 órakor a leánykört otthonban megbeszélés a leányok munkájáról. Délután 5 órakor istentisztelet a templomban. A hívek részéről máris nagy érdeklődés mutatkozik az ifjúsági nap iránt.

A Baross Szövetség és a Baross Női Tábor december 12-én délután 4 órakor az Iparos Kör dísztermében (Simonffy-utca 1/c I. emelet) jótékony célú teadélutánt rendez, amely iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az est sikerén számosan munkálkodnak és a jótékony célra tekintettel adományok is szép számmal érkeznek. Többek között Anyok Károly tűzfakereskedő felajánlotta a terem fűtését. Az es. sikerét biztosítja, hogy azon Konez Aurélné tart ünnepi beszédet. Nemere Mária szaval és M. Borsy Ilona énekel.

A hajdúmezei tisztviselők és alkalmazottak már megkapták a karácsonyi segélyt

A mai nehéz helyzetben minden közület igyekszik segíteni tisztviselői és alkalmazottai nehéz helyzetén, mely különösen a fixfizetéseiket sújtja. Az állami tisztviselők már megkapták karácsonyi segélyüket, tegnap pedig Hajdú megye alispánja-

nak Rásó Istvánnak intézkedése a hajdúmezei tisztviselők és minden más alkalmazott is megkapta karácsonyi segélyként egyházi törzsfizetését és egyszerű családi pótlékának megfelelő összegét.

* **Eljegyzés.** Szincsák Erzsébet és vitéz Mikola László m. kir. rendőr jegyesek.

* **Esküvő.** Lovas Károli és Horváth Kálmán rep. őrmester folyó hó 11-én délután 4 órakor tartják esküvőjüket a ref. Nagytemplomban.

Nemzetvédelmi Keresztrel tüntette ki Kormányzó Urunk Belegszázy Endre nyug. községi főjegyző, debreceni lakost, a HONSz titkárát, világháborús tartalékos főhadnagyot, több hadi kitüntetés birtokosát a nemzetvédelem terén kifejtett munkásságáért.

* **Maizner Jánosné Walther Edit igazgatónő lett.** Kiss József tankerületi kir. főigazgató Maizner Jánosné Walther Edit tanárnőt a nagyváradai állami szakirányú iparos anonciskolák leánytagozatának vezetésével mint helyettes igazgatónőt december 1-én hatállyal megbízta. Maizner Jánosné Walther Edit kiváló pedagógiai munkásságának elismerése ez az előléptetés. Maizner Jánosné három évvel ezelőtt neveztek ki Nagyváradra. Hosszabb időn át Debrecen város ipariskoláinál volt tanárnő. Rendkívül képzett s több ízben részesült állami és városi ösztöndíjakban is.

Mesedélutánt rendez a Csapó-utcai egyházközség nőszövetsége december 12-én délután félnyolcor Szappanos-utca 16. szám alatti otthonában. Előadásra kerül egy látványos, közkezdelt háromfelvonásos mesejáték „Piroska és a farkas” táncokkal, dalokkal, tündérszép kiállításban. Rövidesen sor kerül az „Elnémult harangok” előadására is. Tessék hirdetésünket fokozott figyelemmel kísérni!

A kollégiumi kántus szokásos ünnepélyét most tartotta a kegyes alapítók emlékére. Örök emlékeztető a régi pártfogókra, akik a kántusnak alapítványokat tettek. A mosani ünnepély főleg énekszámokból állott, amelyeket szavalatok, zongoraszámok és egy vidám monológ töltötte ki. Az első énekszám után dr. Erdős Károly egyetemi tanár nyitotta meg az ünnepélyt előadásában megemlékezve a kegyes alapítókról. A műsor első felét komoly számok képezték. Igen jól összeillett Paksy Sándor szavalata a „Strassburgi harangok” és utána ennek a versnek az énekkarra át dolgozott előadása, amely Szigethy Gyula igen kiváló munkája. Bartha Kálmán szavalata után következett a műsor egyik legkiválóbb száma v. Tóth A. Péter zongoraszáma. Komoly nagyúdsú zongorista, akinek a nevével még bizonyosan sokszor fogunk találkozni. A műsor másik felét vidám számok alkották. Igen eredeti és színes volt Harsányi Endre monológja. A kántus Szizehy Gyula kollégiumi ének és zenetanár vezette. Lelekiismeretes és odaadó munkájának eredménye meglátszott a kánus szereplésén.

* **Gyermekérett otthonában** a szülő felvételeket készít Borzékai műterem, Plac-u. 38. Telefon: 31 35.

* **A vasutas MANSz asszonyai és leányköre** szombaton, vasárnap és hétfőn karácsonyi vásárt rendez (üzletvezetőség I. emelet 4. ajtó). Sajátkészítésű babák, gyermekjátékok, porcellánok, kézimunkák kaphatók. Nyitva 9-ig és 4-7-ig. Mind neki szeretettel várunk. Választmányi gyűlés pénteken 4 órakor a MANSz irodában.

Még nem kezdődik az erős tél a Hortobágyon, mert még mindig mutatkozik a pusztán a bibimadár. Vadliba is nagyszámmal van, amiből az időjósok arra következtetnek, hogy egyelőre nem fordul keményebbre az időjárás, ami a vadlibavadásoknak is nagy öröm.

Londonban tovább dühög a náthaláz-járvány. A brit hírszolgálati iroda jelentése szerint Londonban még nem hagyott alább a náthaláz-járvány. Szerdán nyolc törvényt hoztak be, mivel igen sok bíró is megbetegedett. Az üzletekben és gyárakban is sok alkalmazott és munkás nem jelentkezett munkára. (MTL)

Adományok keresztelese alkalomból a Szeretetszövetség leányárvaháza javára. Szitha Gyula m. kir. postafőtiszt és hitvese Ilonka Olga nevé kisleányja szerdán délután keresztelték a házaspár Széchényi-utca 94. szám alatti lakásán. A keresztszülők: Körössi László kereskedő és hitvese ez alkalomból ötven pengő adományoztak a Szeretetszövetség leányárvaházának.

A debreceni iparosok a karácsonyi akcióra nagymértékben áldoznak. Tegnap estig a következő adományokat fizették be az Ipartestületen: Kőműveszakosztály 270 P., vízvezetékcserezők szakosztálya 250 P., eszmiadiák szakosztálya 300 P., vendéglőszakosztály 160 P., Kovács Ferenc timár 200 P., Kiss Imre timár 200 pengő, 100 pengő adtak: Szűcs Imre, Lengyel Károly, Tolvaj József, Piros József, Sebestyén Lajos, Erdei Kálmán, Tóth László, Pál János szappanos-mester, Pávay Ferenc, öz. Szilágyi Lajosné, v. é. Fejér István, Sántha György, Kovács László, Baecs Pál, Illés Sándor, Miray László, 60 pengő adtak: Balassa Károlyné, Horváth Sándor, Óvári János, a bádógoszakosztály, Damó Ödön cukrász, 50 pengő fizettek be: Vajkóczy Ferenc, Csapos János, Vigh Lajos, Kiss József, Tóth András, Ifj. Kiss István, Fekete Gyula, Hapák József, Asztalos Endre, Matta Anna öz. testvérek, Mester Lajos, Klein Alajos, Cs. Nagy József, Heredovszky József, Horváth Kálmán, Juhász Zsigmond, Öry Sándor, Garai Mór, Nagy István, Jakaos, Friedl Edé, Cseh Lajos, Marsalkó László, Szabó Gábor. Ezeket kívül még több ennél kisebb összegű adomány is érkezett be.

Debreceni és hortobágyi képes albumot kér a Genfi Magyar Tájékoztató Könyvtár. Dr. Hankiss János államtitkár, min. a kultuszminisztérium külföldi kulturális kapcsolatok ügyosztályának vezetője, kérésrel fordult dr. Kolcsay Sándor polgármesterhez, hogy a Genfi Magyar Tájékoztató Könyvtár részére, mely dr. Baross Degeker György miniszteri titkár, a híres Balkán-kutató igazgatója alá tartozik, Debrecenről és a Hortobágyról fényképalbumot juttassanak el. A polgármester a fényképes album anyagának gyűjtésével az idegenforgalmi hivatal vezetőjét, dr. Lengyel Imre anár segédjét bízta meg. Az idegenforgalmi hivatal ezúton fordul kérsel úgy az amatőr, mint a hivatalos fényképezőkhöz, hogy a debreceni és hortobágyi felvételeiket juttassák el az album számára az idegenforgalmi hivatalhoz. A beérkezett anyagból maga a polgármester vállalta az albumba kerülő fényképek összeállítását.

15 éves tolvaj leányt fogott el a rendőrség

Borús Béla szabósegéd, Eötvös-utca 38. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki Gál Mihály férfitrabó Attila-tér 5. szám alatti műhelyében a fogásra felakasztott télikabátja zsebéből kilopta pénztárcáját 101 pengővel. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást és a tettest kézrekerítette egy 15 éves fiatalkorú leány személyében. A fiatal leányt kihallgatása után átadják a fiatalkorúak bíróságának.

Az elfogott fiatalkorú leány beismerő vallomást tett és elmondta hogy a lopott pénzt cukrászdákban és moziban költötte el.

Hűszévi kényszer munkára ítélték Dimitru Stojant, a bukaresti hűszolesztő központ volt pénztárosát, aki a központ pénztárából 18 millió lejt sikkasztott.

Férfiöltöztetést találtak a sínek mellett Szabadkán. A holttesten levő ruhában olyan iratokkal találtak, melyekből arra lehet következtetni, hogy a szerencsétlen ember orosz emigráns volt.

Kommunista szervezkedést lepleztek le Bukarestben. A kommunisták ellenséges rádió híreit hallgatók és terjesztették. A szervezkedésen a rendőrség meglepetésszerűen rajtaütött és mintegy 66 személyt letartóztatott.

Halál a gesztenyés kályha mellett. Megyeri György 48 éves pécsi hadirokkant az utcai gesztenyésű kályha mellett hirtelen rosszul lett és meghalt.

Meghalt az aradi magyar gimnázium igazgatója. Az aradi római kat. magyar gimnázium igazgatója, Fischer Aladár pápai kamarás, tartalékos főhadnagy hosszú szünetes után 62 éves korában meghalt. Az elhunyt tevékenyen részt vett az aradi magyar népközösségi munkában.

Megtáviratozta öngyilkosságát családjának Martinkovics György szabadkai ügyvédjének. A távirat feladása után egy második emeleti ablakból az utcára vetette magát és szörnyethalt. Búcsútáviratában betegségét és nyomorát említi öngyilkosságának okaként.

Újabb villamoskarambolok és halálos gázolás Budapesten. A fővárosban a gázolások soroza a napról napra folytatódik. Szerdán az úpesteri összekötőhid közelében egymásnak szaladt két villamos s a karambol következtében ötten súlyosan megsebesültek. A sebesültek között van dr. Feldmann Józsefné, az úpesteri mentők igazgatójának a felesége is. A második összekötő a Bethlen-utca sarkán volt s itt egy súlyos sebesülés történt Szerdán éjfélkor pedig Kispesten volt halálosvégi rázólas, amelynek áldozata Ligeri Zoltán 48 éves ifjú.

Meghalt Glasgow érseke Mint az angol hírszolgálat jeleini Donald Mackintosh, Glasgow római katolikus érseke hosszú szünetes után szerdán elhunyt.

Ellopták a kerékpárját mi alatt a Pásti utcai izr. templomban volt Prézec Benő kárpitos, Thaly Kálmán utcai lakosnak. — Kára 300 pengő. A rendőrség a kerékpárolás ügyében megindította a nyomozást.

Brazília a háború után egy európai országból 5000 ember vándorolhat be, Riodejaneiroi jelentés szerint a bevándorlóknak eddig is ren fon szerep jutott a gyarmatosításban s a bevándorlók munkájára a háború után is nagy szüksége lesz Braziliának.

A tomai kettős rablőgyilkosság tettesét a csendőrség elfogta. A nyomozás során megállapították, hogy a tettesek Orosháza felé menekültek. Orosháza határában csakhamar kézrekerültek a gyilkosok Vince János és Lukács János vándorlótozó legények személyében. Tompára kísérték őket, ahol beismerő vallomást tettek.

Tanteremben...

Helyettesíttek. A tanteremben Sok kedves emlék vissza-vissza száll.

Nézem az osztályt; megannyi tavasz;
Sokat ígérő virághintő nyár.
Ősz fuvallata ide nem ér el,
Nincs levelhullás, virághervadás.
Hogy az „aranyhaj” már őszbe vegyült
Itt az nem jelent rideg hervadás.

Nem érzem a télnek zord fagyát,
A közeledő élet-véghatárt,
Gyermeki szívek sugárzó fényét;
A szeretet lángja fona át!
...Őszi avarban ibolyát látok,
A télfagyában csillogó pelyhet...
Itt, csak itt lelem fel a nyugalmat!

E négy fehér fenyőnyujthat
menhelyet. —
Törőné Korpássy Mária.

Két francia altengernagy nyugdíjazása. Berni jelentés szerint a francia díszidoms bizottság elhatározta, hogy Michélier és Godefroy altengernagyokat nyugdíjazza. A bizottság ugyanakkor a két altengernagyot eltöltött attól, hogy bármilyen francia haljón szolgálatot teljesítsenek.

A bakon ülő Rocsist gyomorszájon rugta a lova. Reismann Gyula 41 éves fuvaros, Tanító utca 11 szám alatti lakos, amint a Jánosi utcán fát fuvarozott, lova úgy gyomorszájon rugta, hogy súlyos belső sérülésekkel szállították a klinikára.

Elloptak egy új bakkanecset és négy pár börtalpat Mátyás József váltókezelő 5-ös a Tóth Árpád utcán. A tolvajnak nyomában vannak.

Kéthónapi fogházra ítélte a debreceni törvényszék Joga László hentessegédét, aki részegen bement dohányt vásárolni Radalfalvi Tiborné trafikjába és amikor fizetésre került a sor, azt állította, hogy 6 húspengőssel fizetett és nem is pengőssel. Veszekedni kezdett és amikor a trafikosnő elhagyta a helyiséget, feltörte a fiókot és elvit onnan tíz pengőt, amely szerinte az 6 tulajdona volt. A bíróság tekintettel az enyhítő körülményekre, a büntetés végrehajtását felfüggesztette.

Árdrágtás miatt eljárás indult Rácz Benjáminné piszókádányi lakos ellen, aki a hízott liba kilóját tíz pengővel adta.

Csak sebesültek és női hallgatók látogathatják a bolgari egyetemét. A bolgari egyetem tanácsa egyhangúan elhatározta, hogy a háború tartama alatt csak hadirokkantak és diáklányok látogathatják az egyetemet. Az egyetemi ifjúság többi tagjának kivétel nélkül kaonai kötelességét kell teljesítenie és hazáját kiszolgálnia.

Vallásellenes hadjárat Mexikóban. Mint Mexikóból jelentik Camacho elnök megkezdte a vallás gyakorlásának közvetett elnyomását. A kibocsátott rendeletek komoly aggodalmat keltenek a katolikus lakosság körében. Az első rendelkezés megilt mindenkörmenetát és vallási szertartást szabad ég alatt, a második rendelkezés pedig megiltja a katonáknak, hogy egyenruhában istentiszteleten jelenjenek meg.

Betörések, lopások. Betörő járt az Arany János utca 24 szám alatti. Öz. Öry Jánosné lakásába a lábtörő alá rejtett kulccsal behatolva az összes élelmiszeranyagokat, egy férfiöltönyt, pénztárcát, 180 pengő értékben ellopott. Vágó Józsefné, Magoss György tér 12 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki szobájából a párnahatát ellopja. A kár 120 pengő. — Öt mázsa szemet loptak pincéjéből. Szilágyi Istvánné Csillag utca 83 szám alatti lakosnak. — Gebel Julia, Attila tér 1 szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a gondozása alatt álló, tehetetlen öz. Mohos Lajosné kabátzsebéből kiloptott egy pár virzscsköt 130 pengővel.

Gyászrovi

Gaszner Géza temetése. Bensőséges nagy részvét mellett temették el csütörtökön délután a köztemető díszravatalozó terméből Gaszner Gézát, a Debreceni Első Takarékpénztár ny. vezérigazgató helyettesét. A megjelent előkelőségek között ott láttuk dr. Kölcsey Sándor polgármestert, Serly Gusztáv kormánytanácsost, Földbíróköt, Schlachta Sándor nagykereskedőt, a Debreceni Első Takarékpénztár igazgatóságát és tisztikarát, élükön Wells Zoltán és dr. Szabó Andor igazgatókkal, Mátyás Imre és Gáll István főtitviszelsőkkel, a Debreceni Kölcsey Segélyző-Egylet igazgatóságát és tisztikarát Somlyay József és Ackermann Pál igazgatók vezetésével, Harsányi Pált, a Városi Takarékpénztár vezérigazgatóját, Jakucs István nyug. kollégiumi igazgatót és igen nagyszámú társadalmi előkelőséget. A beszántelést Mellau Márton pápai kamarás végezte. A beszántelés után a koszorúkkal gazdagon megrakott gyászkoosira helyezték a koporsót és a sírhoz kísérték.

Pető István temetése. Nagy részvét mellett temették el csütörtökön délután Pető István ny. MÁV állomáselöljárót. A köztemető díszravatalozó termét teljesen megtöltötte a nagy gyászközönség. Megjelentek a temetésen az elhunyt volt kártársai, jóbarátai és tisztelői. A ravatal felett dr. Farkas Pál mondott emelkedett szellemű szép imát. Az ima után gyászkoosira helyezték a fekete tölgynyakoporsót és a sírhoz kísérték.

Erdei Albert szabómester 86. évében elhunyt. Temetése ma délután 1/2 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozójából. Az elhunytban Szilágyi József kőművesmester és Puskás János sütőmester apósai gyászolja. Lakás: Temető-utca 22. Temetését Bartha vállalata végzi.

"Elesett a mi fejünk koronáján"
Jeremiás siralmi V. rész, 16. vers.

Debrecen sz. kir. város anyakönyvi hivatalának tisztviselői kara szívből legmélyebb megrendülve búcsúznak és jelentik, hogy

Dr. Tolnay Elemér anyakönyvezető, tb. tanácsnok, egyházi tanácsos, tart. tüzér főhadnagy

a legjobb és legnemesebb szívű főnök, aki pótolhatatlan atyai szeretetével vette őket körül, f. hó 7-én áldásos és nemes lelkű, de súlyos szenvedés után visszaadta Teremtőjének. Halálával a legnemesebb szív megszünt dobogni.

Debrecen, 1943 évi dec. hó 9-én.

Az anyakönyvi hivatal tisztviselői kara,

A Gebauer Károly Fémárú Első Hazai Értékoporsó és Gyászokcsigáry Részvénytársaság igazgatósága, tisztviselői és munkásai szomorúan jelentik, hogy a részvénytársaság igazgatóságának tagja

GASZNER GEZA úr életének 73-ik évében elhunyt.

Igazgatóságunk érdekes tagja bennünket mindég bölcs és jóindulatú támogatásban részesített, becsülettel munkásságával vállaltunknál és a közgazdasági élet más terén is, teljes elismerést szerzett. Emlékét mély kegyelettel őrizzük!

Debrecen, 1943 évi dec. hó 9-én.

Kerényi (Kmetz) Sándor 65 éves korában elhunyt. Temetése szombaton 1/4 órakor lesz a II. B) ravatalozó terméből. Gyászolják: felesége, gyermekei, menyei, testvérei és a rokonság. Lakás: Virág-u. 39. Gebauer rendezi.

Özv. Szabó Józsefné Bokor Julianna 83. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 1/4 órakor lesz a köztemető díszravatalozójából. Lakás: Percses-utca 24. Temetését Bartha vállalata végzi.

Végh János timár 47. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a köztemető díszravatalozójából. Lakás: Jókai-utca 42. Temetését Bartha vállalata végzi.

* Igen nagy érdeklődés nyilvánul meg dr. Iklódy festőművész zenés képbemutatója iránt. (Kálvin-tér 3.) Még ma nézze meg!

— **Altiszti kinevezések** a debreceni egyetemen. A Tisza István Tudományegyetem rektora Kertész Miklóst, Jónás Lászlót és Tótfalusi Sándort II. oszt. altisztekké 1943 szeptember 15-ével kinevezte, illetve Beregszászi Gábor, Kiss Imrét és Végh Andrást ugyanazon időponttól kiegészítő szolgákká felfogadta. Intézkedését a kultuszminiszter most megértesítette.

— **Istentiszteletek** ideje az orth. Izz. templomban, Pénteken délután 4.40, szombaton délelőtt 8.

Menyhárt Ambrusné Gáll Zsófia 69. évében elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozójából. Lakás: Kemény Zsigmond-utca 4. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves jó rokonainknak, ismerősöknek és a postás kártársainak, kik feljuttattak drága jó férjem, forrón szeretettel édesapánk elhunytával ért mélységes bánatunkban részvétellel osztoztak, ravatalozó csokrot vagy koszorút helyeztek, ezúton mondunk hálaköszönetet. Özv. Balogh Lászlóné és családja.

délután 3 órakor. Szombat kezdete 3.30, vége 4.40 órakor.

— **Zsidó istentiszteletek** rendje a statusquo templomban: Pénteken este mindkét templomban 3.45 órakor. Szombaton reggel mindkét templomban 7, szombaton délelőtt a Kápolnási utcában 10, szombaton délután a Kápolnási utcában Ifjúsági 3, szombaton délután mindkét templomban 3.30, szombaton este mindkét templomban 4.40, köznap reggel mindkét templomban 6.30, köznap este mindkét templomban 4, gyertyagyújtás pénteken este 3.40 órakor. — Péntek esti Szentírásmagyarzat a Kápolnási utcában elmarad.

KÖZGAZDASÁG

A debreceni élelmiszerpiacon zöldségfélékben és gyümölcsben nagy a bőség

A hagyma olcsóbb, mint két hónappal ezelőtt.

A debreceni élelmiszerpiacon csütörtökön bőséges volt a felhozatal zöldségfélékben és gyümölcsben. Alma sokféle fajtaiban és nagy mennyiségben állt az árusok előtt.

Az árak nem változtak lényegesen, a múlt heti színvonalon mozogtak. A szép Jonathan alma kilója 5 pengő. A zöldségpiacon sok a sárgarépa, zeller, melyből még a szomszédos városokba is szállítanak. Káposzta halomszámra áll a piacon, de nem nagyon vásárolják. Sok a hagyma, de még a 44 filléres áron se nagyon veszik kilóját. Az árus panaszodik, hogy a hagyma ma is olcsóbb, mint két hónappal ezelőtt. A maximális előtti 8 pengőért vette mázsáját

és most kínálva sem kell 44 pengőért. A zellernél is ugyanaz a helyzet, most olcsóbb, mint volt.

A nagy felhozatal okát egyrészt abban látják, hogy az enyhe időjárás következtében a vermekben romlásnak indult az árú és kénytelen felbotanni a vermeket és piacra vinni az árú. Az enyhe időjárás eredménye az is, hogy sok a sóska és a spenót a piacon.

A sütőtök a legkaposabb a piacon az árusok előtt sorba állanak és a párolgól meleg tököket szeletenként 60 fillérrel veszik. Burgonya nincs, pedig keresik a vevők, nincs tojás, se hízott liba, kacska. Sovány aprófajta még akad a piacon.

Iparosok beszerzési szövetkezete, az illetékügyek, a motorkérdés a lakatosszaksztyál előtti

Király Imre lakatosmester elnöklésével tegnap este a lakatosok szaksztyála ülést tartott, melyen Pataky József alelnök beszámolt az előjárásokról és a történetekről. Ezeket annak idején megírtuk, meg pedig az iparos beszerzési és jöletti szövetkezet megalapításának gondolatát, aminek kivétel érdekében Galamb Ferenc elnök már megtette a kezdő lépéseket. Szóvalte azt a visszasságot, hogy az önkormányzat 8 fillérrel veszik s ha az iparosok ebből az, anyagból használható kiválogatnak, ezért már 1.33 pengőért kell fizetniük.

Király Imre szaksztyál elnök ismertette a bélyegilletékek lerovása körüli bajokat és felhívta az iparosokat, hogy akik méltánytalanság ér, fellebbezzék meg a büntető határozatot és személynesen vigye a pénzügyigazgatósághoz, aki legmesszebbmenő jóindulatát és igazságos eljárást ígért meg.

Hangsúlyozta Király Imre, ha a várossal szerződést kötött az iparos vagy vállalkozó, felhívta a tisztifőigazgató hivatalba és ott mondták meg neki, hogy mennyi bélyegyet hozzon a szerződésre. Ezt fel is ragasztották. Célszerű lenne tehát, ha nem az iparost tennék felelőssé a helytelen illetéklervós miatt, mert az iparos nem ért hozzá úgy, mint a jogászok, akik ezzel foglalkoznak és tudják, mi a helyes eljárás. Bizonyos is, hogy a tisztifőigazgató hivatal helyesen rovatla le a bélyegilletéket és a szemléknél minősítik helytelenül rossznak a követett eljárást. Eppen ezért kell fellebbezni a határozatokat.

Király Imre szóvalte a világygyár szerinte helytelen eljárását is, a motorkerék körül. Most 25 százalékkal terhelik a motorral dolgozó iparosokat, pedig ehhez a burkolt áremeléshez a miniszter még nem járult hozzá. Ezt a 25 százalékat azon a címen ütök hozzá a számlához, hogy az iparos nem használja ki kellőképpen az áramot.

Törös Károly lakatosmester azt panaszolta, hogy a 110 volt áramot lementék több ízben is és csak 70-80-90 voltot találtak.

Pataky József: A városi közgyűlésen annak idején kifogásoltam, hogy ilyen új motorrendszert akarnak bevezetni és akkor azt mondták, hogy ez nem vonatkozik a kisiparosokra. A vállalat rossz minőségű szemet kapott és alig tudja a gőzt tartani, ezért van az áram ingadozás. A közgyűlésen nem lehet semmit elérni, mert a többség már döntött a kérdésben. Egyedül a miniszter segíthet, ezért egyenesen hozzá kell fordulni. Ez nemcsak lakatos, hanem általános iparos panasz és a miniszter bizonyosan segíteni fog a kisiparosokon.

A szaksztyál még több kisebb jelentőségű ügyet tárgyalt le.

* Nyírmártonfalvi Fogyasztási és Ertekesítő Szövetkezet felszámolás alatt, 1943 december 19-én délután 8 órakor közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabály 21. §-a értelmében meghívottak. Határozatképtelenség esetén közgyűlés december 27-én, mely a tagok szá-

mára tekintet nélkül határozatképes. Napirend: Múlt évi vagyonszámítás. Felszámoló bizottság, felügyelő bizottság jelentése. Indítványok. 1942 december 31-én tagok száma 188. Üzletrészek száma 232. Felszámoló bizottság.

Gazdalevél

„Nem veszik igénybe a gazdák a pontrendszert terhel korpát, mert ráfizetnek” címmel a DEBRECZENI múlt szombati számában megjelent cikket nem hiszem hogy lenne komolyan gondolkodó ember, ki alá nem írta. De annál inkább lehet csodálkozni azon a nemtörődömségen, vagy talán helyesebben a létező állapotba való beletörődésen, hogy eddig a helyi mezőgazdasági érdekvépviseletek nem mozdultak meg teljes súllyal ebben a kérdésben. Olvastunk ugyan valamiképpen a juhtartó gazdaközönség gyűléséről, hogy ott határozatba ment a gyapjútermelés érdekében a hortobágyi közlegelőről hazakerülő juhok téli eltartására malomkonkoly és répaszelet igénylése iránt való lépéstétel. Ezt, vagy ilyen gondoskodást és a helyzet felfedését másfelől nem igen hallottuk, bár a debreceni gazdák nem annyira juh, — mint inkább szarvasmarhatenyésztők, sőt egészen nyugodtan mondható róluk, hogy a magyar alföldi fajta szarvasmarha eddig éppen az ő kezükben volt a legnagyobb mennyiségben és minőségileg is ott volt legnagyobb tömegben a törzskönyvezésre méltó, vagy már törzskönyvezett anyag is. Ez az állomány a legutóbbi években különböző természeti bajok és törvényes rendelkezések folytán nagyot apadt s az idel nyár és szerencsétlen őszi időjárás folytán a lét és nemlét határán vergődik.

Debrecen határán aszály dühögött az évben, minek folytán a hortobágyi közlegelő is nemhogy szénát lehetett volna kaszálni, mint más években, de még legelőt sem talált eleget a szegény jószág, még májusban sem. Koplalt... koplalt, mindkét koplalt a mélyeséges nyáron... — amint a pásztort mondja.

A gulyákról úgy kerülnek haza a nyaralásból a növedék marhák és tenyésztehenek, mintha telelésből szabadultak volna. Az idel szaporulat tejhiányában fejletlen.

DEBRECZEN 7. OLDAL 1943. XII. 10.

Téli tartásukra legtöbb helyen csutka, szalma törek sincs elegendő, nemhogy szén, melyből még be is kellene szállítani magasabb értékből. — avgy répa lenne meg felelő tömegben.

Igy azt a gulyabeli marhaállományt is, mely máskor a nyári zsírjából élt télen, ha valaki át akarja teletelni s az ország mezőgazdasági értékeiből megmenteni, csak abrakkal teheti espedig mivel a rendelkezésre a gazdaságban levő kevés takarmányból az hiányzik: fehérjével, lehetőleg fehérje dús eseséggel. Olajpogácsára gondolni sem merünk, mert az a szerződések termelőinek is nehezen érkezik, ellenben tudunk szerint van bőven a lenni is kell bőven korpának. Ebből kell juttatni, minlen aszály által sújtott gazda magyarfajta marhájának, pontterhelés nélkül annyit, hogy állományja áttelelhesen. A magyarfajta — különben is megfogható — szarvasmarha megmentése, szerény elgondolásom szerint van olyan fontos — mint a pontok tömegesítése. De ha mégis — valami magasabb értékből — ez nem így volna, akkor előre megjelölhető, hogy a rév nyeresége, kevés lesz a vám veszteségéhez képest.

Ha mindazok a vidékek, ahol a nyáron aszály volt, a bőven rendelkezésre álló korpából pontterhelés nélkül elegendő mennyiséget kapnak, akkor ezeken az elemi károkat okozó új boldog élet ver tanyát, nem az előrelátható pusztulást.

Ugyancsak — szerintem — nem szabad szükmarkúnak lenni a tisztántúli sertésnyésztéssel szemben sem. Nem lehet kinjára hagyni, mert nem egy ember nézete a mal zsirtalanságban, hogy az okot ott kell keresni a két-három esztendővel előbbi időben, mikor takarmányozási szempontból nem volt elég gond a sertészsaporodására. Ezt a módot — úgy vélem — tovább folytatni nem lehet, sőt mindent el kell követni, hogy minél előbb malacot nevelhessenek a tenyésztők. Ennek semmi más alapja nincs, a jó fajta és a jó tenyészkelelő kivül, mint olyan táplálás, mint amilyet a természet megkíván.

Gazda.

SPORT

Katasztrófális vereséget szenvedett a gyengén játszó DVSC Ujpesten

Ujpest-DVSC 10:1 (6:0). NB I. bajnoki mérkőzésen szokatlan gólrárányú szenvedett vereséget a DVSC Ujpesten. Az ilyen eredmények csak sorozatos tenyész összetartózkodásból keletkeznek. A Csepelen magára talált Ujpest az idegy folyamán először, éppen a DVSC ellen, nagy játékos mutatott, támadóorának, védelmének minden sikerült. Ezzel szemben a DVSC hihetetlen rossz napot fogott ki, még védelme, mely pedig kétségtelenül a legjobbak egyike az NB I-ben, sorozatos elemi hibákat követett el, rosszul helyezkedtek, szabadon engedték játékaikat az újpesti csapatokat. — Ilyen körülmények között aztán megszűnt a fantasztikus 10:1-es eredmény.

Debrecenben, mikor szerda délután híre terjedt a katasztrófális vereségről, az emberek szinte hinni sem akarták a híreknek. Képtelenségnek tartották, hogy az a csapat, mely három nappal előbb jó játékkal legyőzte az Baktapolost, ilyen siralmasan szerepeljen.

A labdarúgásban azonban nincs lehetetlen. A DVSC játékosainak feladata a kétszámjegyű vereség után most már minden erővel belelekedni a Salgó elleni mérkőzésbe, hogy a csapat legalább 15 ponttal forduljon. A többi pedig a vezetőség feladata. A teli szünetet jól ki lehet használni, a csapatot több poszton megerősíteni. Két-három játékosra szükség van és ez bármilyen áldozat árán meg is kell szerezni. A debreceni labdarúgás tradíciói és a DVSC saját érdeke is ezt kívánja. A jó csapat mindig a legjobb befejtés. Debrecenben, ahol 5000-6000 néző végig minden bajnoki mérkőzésen, meg van az alap, amire lehet áldozatot hozni.

Egyébként a szokatlan és nem várt nagy vereség dacára kár volna mindjárt temetést rendezni. Idény végén közelednek ilyen eredmények. Ha a játékosok és vezetősek egyaránt levonják a tanulságot belőle, akkor nem is jelent nagy bajt. Mindeneset most már erősödött fontosságúvá vált a Salgó elleni győzelem, mert a DVSC a 11-ik helyre zuhant vissza és ha nem szerzi meg a vasárnapi mérkőzését pontjait, a kérészi szünetben kezd a tavaszi idény.

A DVSC Keskény, Geokal, B. Nagy Özgöz, Nagy II., Zilahy — Szabó, Tisza, Szilágyi, Meester, Sidiik csapatával, az Ujpest Wimmer, Balogh, Biro — Balogh I., Nagymarosi, Széphgyi — Penderi, Susza Várnai, Zsengellér.

Spanyik öszszállításban kezdte a játékok, mely szinte egyoldalú újpesti fölényt hozott. Az I. félidőben már a 3. percben gólt szerzett Ujpest. Várnai kitor, Keskény lábára veti magát, a labda Zsengellér elé pattan, aki kapura lök, Geokal már csak a vonalon belül érte utol a labdát. A II. félidőben Várnai 16 gólt, a 24. percben Susza húszméteres bombája kőt ki Keskény kapujának felső sarkánál. A remekül játszó Nagymarosi újra és újra igyekezik dobja az újpesti csapatokat és Várnai, majd Zsengellér 23 méteres lövéssel 5:0-ra állítja be a féldő eredményt. A II. félidőben tovább folytatódik az újpesti fölény, amit csak percekre szakít meg a DVSC támadás, de ez jól hátrítja az újpesti védelem. Meester léte nagy lövésért Wimmer vadi ezepon, Szilágyi Biro szereli, aztán a debreceni támadások közepette egy előrevágott labdából Susza szerző gólt, Penderi tőr kapura, de Nagy II. felvágja, a 11-est Zsengellér lövi, Keskény elvetődve kiüti és másosorán Zsengellér nem hibáz, 7:0. Ezután őri el a DVSC egyetlen gólját: Szilágyi szelken kitor, beadását Sidiik netelji 7:1. Spanyol, Susza, majd Zsengellér további góljaival 10:1-re alakul a végeredmény.

A DVSC gyengén önbizalom nélkül játszott, védelme rosszul helyezkedett, támadóora pedig egyéni játékkal kísérletezett. Özgöz, Zilahy, Szilágyi és Meester dicsekrhető csak a teljesen küzdő csapatból. Ujpesten Nagymarosi, Zsengellér, Susza és Várnai volt a legjobb.

Móró János (Szécsényfalvi) a tizedik gól nagyon letérte a fiúkat.

Lucsemburg Gyula: A fiúkat meglepte az Ujpest nagy szerző játéka és végig elfogódottan, szinte érthetetlenül gyengén játszottak.

A bajnoki tabellázat nagy változásokat idézett elő a hétéves bajnoki fordulón. A sorrend így alakult:

1. NAC	14	12	—	2	33:14	24
2. Gamma	14	7	4	3	27:19	18
3. Kozosvár	14	6	4	4	26:23	16
4. Ferencváros	13	7	1	5	32:17	15
5. Ujpest	14	6	2	6	43:30	14
6. Salgó	14	6	2	6	29:27	14
7. Kispeszt	14	7	—	7	36:34	14
8. SzVSE	14	5	4	5	24:26	14
9. Vasas	14	3	7	4	23:24	13
10. Elektromos	14	6	1	7	35:38	13
11. DVSC	14	4	5	5	19:35	13
12. Csepel	13	5	2	6	28:28	12
13. UAC	14	4	6	4	20:30	12
14. Szolnok	14	5	1	8	30:21	11
15. DIMAVAG	14	4	2	8	21:35	10
16. BSzKET	14	3	3	8	26:41	9

A DVSC-ben valószínűleg Nagy Mihály véd a SaIBTC ellen

A DVSC vasárnap jéteza utolsó őszi bajnoki mérkőzését a Saigotárjani BTC ellen fél 2 órai kezdettel a Diószegi-utcai sportterepen Kiss M. Ernő játékvezető vezetésével. A debreceni csapatot értesülésünk szerint nem változtatnak, alkalmat akarnak adni a vereséget szenvedett gardának javításra. Egyedül kapus posztján lehetősége változás, ahol Keskeny helyett ezen a mérkőzésen valószínűleg Nagy Mihály fog védeni. A csapat ma könnyű erőnléti mozgást tart és az utána következő szakosztályi ülésen történi meg a csapat végleges kijelölése.

Folynak a DVSC erősítési tárgyalásai. A szerdai budapesti tartózkodást a vezetőség felhasználta játékoskeresési tárgyalásokra is és ennek eredményeként két centár igazolását rövidesen bejelentik a szövetséghez.

DVSC-Miskolci LE ökölvívó mérkőzés lesz december 19-én, vasárnap délután Debrecenben a DVSC Sportcsarnokában. A verseny visszavágója lesz az októberben Miskolcon megtartott 8:8 arányban eldöntetlenül végződött mérkőzésnek.

Debrecen város kosárlabdabajnokságának küzdelmeit a közeljövőben megindulnak. A DVSC és a DEAC együttesén kívül a helybéli középiskolák indítják el csapataikat.

A szerdán lejátszott NB I. mérkőzések eredményei a következők: Ferencváros-NAC 1:0 (0:0), Gamma-KAC 2:1 (1:1), Újpest-DVSC 10:1 (5:0), Csepel-SaIBTC 2:1 (1:1), SzVSE-Vasas 1:1 (0:0), Elektromos-Ujvidék 5:0 (0:0), DIMAVAG-Kispest 3:2 (2:1), Steineri MAV-BSKRT 6:0 (2:0), Pécs-Szabadka 1:0 (0:0). A Szabadkán lejátszott városok közötti mérkőzés győztes gólját a második félidő végén Sze Jötte.

A spanyol-svájci tőrán levő magyar ökölvívó válogatott szerdán délután hazatért. A magyar csapatot úr-népnyesen fogadták Budapesten.

A Homonnay vandordíjas öszo-verseny az UTE nyerte 19 ponttal, 2. MAC 3. Gamma.

A DVSC ökölvívócsapata vasárnap Szabadkán szerepelt. A szép győzelmet aratott debreceni csapat ökölvívó együttes szereplése elé bizakodással tekintünk. A csapat holnap reggel indul Szabadkán a mu. vasárnap Debrecenben kiálló csapat lép színpadra, kivéve a nehézsúlyt, ahol Gedeon helyett egy később kijelölendő versenyző mérkőzik. A csapatot Szabó Gyula szakosztályvezető és Bartha Károly edző vezetik Szabadkára.

Darai Béla, a DVSC válogatott ökölvívója, is részvevő valószínűleg a vasárnapi szabadkai ökölvívó mérkőzésen, a DVSC színeiben.

A DEAC hölgykosárlabdázói Budapestre utaznak vasárnap, ahol részt vesznek a vidéki hölgykosárlabdacsapatok villámtornáján, melyet a Sportcsarnokban rendeznek meg.

A DEAC-ista hölgyek valószínűleg Barabás Magda, Erdi Manó, Afonyi Éva, Kis Magda, Kiss Éva, Csere: Bartha Lili és Kovács Anikó összetételben lépnek pályára. A csapatot Kohonitz József vezeti a fővárosba s a csapattal utazik dr. Kapros László kerületi vezető és Balogh Ferenc, a DVSC kosárlabdaszakosztályának vezetője is. A DEAC hölgykosárlabdázói szép sikert várnak.

Vasárnap az NB I-ben a következő bajnoki mérkőzést játszaak le a csapatok: DVSC-Saigotárjani, Nagyvárad-DIMAVAG, Csepel-Szegedi VSE, Kispeszt-Kölcsevár, Szolnok-Ferencváros, Gamma-Elektromos Ujvidék-Ujpest, Vasas-BSKRT.

KARÁCSONYRA hasznos ajándékot. Por-szívót, gramofont, resót, termofort, hópalcot, s vasalót, kerékpár, rádióalkatrészeket. Soltész, Kálvin-tér 2, 67-1796 1. 31.

ÜZLETI KERESLET 66

Figyelem! Magas árakat fizeték szőnyegeikért, függönyökért, ezüst és alpacca készletekért. — jobb márkájú festményekért régi bútorokért, nemes dísztárgyakért stb. Ingóságközvetítő, püspöki palota 66-1991 1. 21.

TOLLAT legmagasabb napi áron vesz „Hangya” tollgyűjtő telep József kir. herceg u. 71 66-760

ELEMLISZER ITAL (18)

KÁRPÁTALJAI almák kaphatók, kisebb és nagyobb tételekben. Burgundia u. 6. délelőtt 10-12-ig, délután 2-4 óráig. 18-509

LÓTT vadnyúl és fácán árán felül töltényt is adok. Telefon: 17-67. 18-483

VÁLOGATOTT szép fajalma és bírsalma eladó. Megtekinthető délután, Kigyó u. 35. 18-479

EKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszereket ezüstöt, brilliánsat, magas áron veszék. Ékszerjavítás. Pollák aranyműves, Hatvan u. 2. 19-239 3. 2

ARANYAT, ezüstnemet, ékszereket napi áron vesz Takács Sándor, Piac u. 56. 19-593 2. 18

ARANYAI, ezüstöt, brilliánsat, ékszert napi áron veszék. Szelecsényi Sas u. 2. 19-898 3. 2

OKTATÁS (56)

TANITÓNÓ a szénszűnőben érettségi különböztetire készülő „Latin tanár” jellegű tanárt keres. 56-469

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR, GEP (7)

EGY darab 2 eg. sz. 4 üzed léeres motor 283, 38 voltos 2800 perfor. utatos centrifugai szivattyúval szivó és nyomó csatlakozással bekebelet minőségben, alig használt állapotban eladó. Honvédtemető utca 6. 7-187 vv

„KADETT” 4 ajtós használt gumilakk, vagy pedig anélkül eladó Pannónia garázs. 7-504

EGY darab szivarhajós varrógép eladó, Csapó u. 28. házszám. 7-507

EGY jókarban levő kerékpár és rádió eladó. Rothermere u. 63. 7-519

NŐI kerékpár eladó. Cim: Rákóczi u. 64. 7-470

RÁDIO (58)

RÁDIO, kis szuper, eladó. Szent Anna utcai rk. temető csoszház. 58-467

EGY kétlámpás rádió eladó. Hajó u. 4. 58-475

HANGSZER (28)

ZONGORA nagyrómai munkát kitűnő képzettséggel vállaltok Vargavás Nap u. 17. vidéken is 28-624 5 3

BÚTOR (9)

HALOSZOBÁK, ebéd-lők, kombinált szobák konyhaberendezések — Salamon bútorüzletében jó minőség, előnyös árak. Hunyadi 2. 9-238 2. 27

NINCSEN fényes karkatunk bútor olcsón adunk. Piac u. 71 szám udvarban. Brilliné. 9-1484 1 8

HALOSZOBÁK, konyhaberendezések legjobb kivitelben állandóan rak táron. — Ujfalussyál, Bethlen 56 12. 31. 9-772

HASZNALT bútorokat irodaberendezést, wert heimkasszát és üzletberendezést magas áron veszék Verő. Csapó u. 10. sz. 9-737 12. 15.

FIGYELEM! Sajátkészítményű konyhaberendezések, festett hálók, kombinált szekrények raktáron Arany János u. 1. udvarban. 9-1386 3. 5.

BETEGTOLÓSZÉK, keményfa háló, nagy lebeda kárpacc, konzultőr, nagy kerek asztal, vaskályha, székek eladók. Komlóssy út 15 9-495

EGY darab jóminőségű hencser eladó. Nyomató u. 16. Komáromi 9-510

ELADÓ seziön, 6 madrac afrikából és békebell anyagból, teljesen új. — Kálvin-tér 9. 9-513

EGY modern konyhaberendezés eladó. Hatvan u. 42. özv Ceglédiné sztalosműhely. 9-520

HÁLÓ, komplett, keményfából eladó. Irinyi u. 8. sz. 9-493

KÜLÖNFÉLE gyapjúszőnyegek bekecs olcsón eladók. Rothermere u. 25. sz. 2. ajtó. 9-473

LAKASJERE (53)

3-4 SZOBÁS régibéru, lehetőséggel kertes lakást keresek azonnaira, esetleg cserébe adom pesti régibéru 2 szobás lakásomat. Állami tisztviselő jellegére a kiadóba. 53-384

BUTOROZOTT SZOBA (10)

IDŐSEBB férfit, vagy nőt felveszek, lakótársul. Lehetőleg nyugdíjas. — Péterfia u. 24. kereszt. épület. 10-463

BUTOROZOTT szobában lakóúrnak mennék, Bocskai étterem Hatvan u. 6. sz. 10-501

BUTOROZOTT szoba 1-2 személynek, ágyhúzzat nélküli kiadó. Érdeklődni: Csapó u. 18. Barna Andorné üzlet. 10-522

ELVESZETT (13)

ELVESZETT Hatvan u. 13 számú. Csokonai u. 18-ig egy drb. gyermek egész cipő. Megtalálójára 10 pengő jutalom ellenében hozza Goldsteinhoz, Hatvan u. 13. 13-528

ELEVSZETTEM szerdán délután férfi fél szürke kesztyűmet. Kérem a megtalálót 5 P ellenében leadni. Zápolya u. 17. sz. 13-531

ELVESZETTEM összes élelmiszer jegyeimet Nagy Mátyás, Csere u. 12. Puskás telep. Megtalálót nagyon kérem hozza vissza. 13-473

SÁNDOR JÁNOS és Sándor Jánosné névre szóló kenyér és cukor jegy. Töviskes boltban maradt. Kérem, aki elvitte legyen szíves visszavinni. 13-480

VEGYES (68)

SÓZÓ dézsák, káposztás kádak, konzerves hordók eladók. Nap u. 4. 68-1477

EGY lóra való kis istállót bérelek. Kontsek L. Kossuth u. 15. 68-1476

KÉREM azt a becsületes asszonyt aki szerdán a zsbivásárban, kabát próbálás után az esernyőmet tévedésből elvitte, hozza vissza, Stamp Mária, Miklós u. 25. 68-511

TÉGLA-törmelék utak töltésére ingyen elhordható. Péterfia 30 68-529

CSEREÜZLET (11)

39-es kítűnő fiú bakancsot 42-esre, 36-os hócipőt 32-esre cserélek. — Hatvan u. 35. szám I. e. 11-500

GYERMEKKOCSI (27)

GYERMEKAGY, keményfából, fényezés 103-20 P. Szabo asztalos bútorüzletében, Csapó u. 33. sz. 27-191 2. 14.

EGY szép gyermek sportkocsi eladó. Löcse utca 11. (István útból.) 27-380

ELADÓ egy sötétkék és egy sport gyermekkocsi, Kossuth u. 71. 27-518

TUZHELY KÁLYHA (46)

EGY kicsi samottos kályha, egy kályhavédő, kályhacsövek eladók. — Cegléd u. 1. pék. 46-498

HASZNALT RUHA, CIPO (69)

SÜRGŐSEN eladó egy kötött gyapjú kendő egy kg. súlyú. Homok u. 137. 69-496

NŐI fekete gumihócipő 38-as, kítűnő állapotban eladó. József kir. herceg u. 71. Almásinál. 69-502

TISZTI csizma, alighasznált, 42-es, megbízásból eladó. Nagy Imre Batthyány u. 12. 69-512

ELADÓ éjjeli örenek alkalmas bunda 650 pengőért, Hajnal u. 2. 2. ép. 7. ajtó. 69-485

ELSŐRENŰ fekete férfiruha, békebell angol szövetből, Attila-tér 1. saroküzlet. 69-527

EGY fekete szilbunda és egy gyermekcipő eladó Csillag u. 56. 3. ajtó. 69-524

KÖZEPTERMETŰ, vékonyabb férfinek legfinomabb anyagból téli (lord) kabát, bélelt felöltő, öltönyök eladók. — Arany János u. 60. 69-515

FÉRFIÖLTÖNY, jó karban, cipő, női ruha, flanel, vászon, toll, eladók. 2 órától. Húvelyes u. 11. jobbra. 69-1499

KHEKI kamarn tiszt. zubbonyok, nadrágok, s pilótaöltöny, jó minőségben eladók. Borovszky úrszabóságában, Csapó u. 98. 69-1406 1. 4.

TISZTIKÖPPENY, fekete télikabát, új Bolus gallér eladók. — Borovszky úrszabóságában, Csapó u. 98. 69-1482

ELADÓ női télikabát, fekete selyemruha, bochnyereg, kantárok. Megtekinthető 2-4-ig. Horváth, Péterfia 42 69-478

ELADÓ 4,5 méter tiszta gyapjú 4,5 méter fekete női ruhászövet crepe de sine béles, Telek u. 28. szám 4. ajtó. 69-1502

PERZSALÁB bunda, alighasznált, eladó. Margit u. 5 B. 69-487

ÉPÍTKEZÉSI ANYAGOK (20)

TÉGLA és vályog, bonatásból sürgősen eladó. Csapó u. 27. 20-523

INGOSÁG ELADÁS VEGYES (36)

ASZTAL székekkel, s gyermek sportkocsi eladó. Timár u. 8. — 526

ELADÓ lyukas billiárd, thonet székek. Kandia u. 13. sz. 36-525

KARÁCSONYI ajándéknak alkalmas finom hat személyes ebéd, kávé, kompós, 12 személyes teáskészlet, vázak, nippel, alpakka evőeszköz, finom kézimunka zsúrabroszok, retikülök összeszerelés vaságy, eladók. Cim a kiadóban. 36-489

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, kocsi, szekerek, alkatrészek állandóan raktáron. Arusit, becsereit, vásárol vitez Nagy Janos, Hatvan u. 41. telefon 26-19. 24-1358 3. 5

GAZDASÁGI TERMENY (25)

TAKARMÁNY-KÁPOSZTA eladó, Borsovai u. 11. (Bologkert). Értekezni lehet ma délig. Miklós u. 3. 25-1504

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE (38)

200.000-3.000.000-ig jókarban levő bérházat megvételre keresek. Tulajdonosok ajánlatát igényük kizárásával kérem sürgősen, de legkésőbb hétfőn déli 12-ig. Varró József, Bikaszálló 120-as szoba. 41-476

ELADÓ HÁZ (17)

HÁZ eladó. Rothermere u. 43 nagyfrontú, jól beépített, alapincézett. Kizárólagos megbízott Pataky, Péterfia u. 53. 17-374

KEREKES GEZA u. 25. számú ház eladó Beköltözhető január 15-ére. 17-443

SZÉCHENYI úton adómentes, beköltözhető villa 4 és fél és 5 kh. barna homok, Kondorosnál eladó. Kossuth u. 13. sz. emeleti iroda. 17-514

KABÁN, Fő utcán, 500 négyzetméteres telek házakkal együtt eladó. Értekezni: Kabán 789 17-492

ELADÓ ALLATOK 14

ELADÓ 10 darab 8 hetes yorsy malac törzs könyvezett anyától es sertés vékony hur kapható. Kigyó u. 18. 14-431

SZÁZ darab anyabirka, 3-4 évesek eladók. — Csapó u. 28. házszám. 14-506

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JOZSEF

Kiadásért felelős: IFJ SZIGETHY GYULA

főszerkesztő és igazgató. Kiadja és nyomja: HUSZANTULI KONYVES LAPKIADÓ RT.

Műszaki vezető: SZIGETHY KÁROLY.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGANNYOMOZÓ (54)

JANOSSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. telefon: 23-78. 54-799 2 9

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó bizalmasan megfigyel, nyomoz Lorántffy u. 19. 910 12. 31.

GÁLOCSY legrégebb magánnyomozó megfigyelési, nyomozási díszkrétek, eredmények. Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 28-72. 54-72-34

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

FÉRFI munkást, loval banni tudót felvesz a városi szesznyakereskedés. Rózsa u. 3. 2-410

KOCSIST ásványvíz eladásához felveszek. Jelentkezni: Kontsek Lászlónál, Kossuth u. 15. 2-1475

Ujág-kézbesítők (férfiakat, nőket) azonnal felvesz a kiadóhivatal. Jó fizetés, nyugdíj.

NYUGDÍJAS csendőrt vagy rendőrt éjjelőrnek felveszünk. Közraktár, Hid u. 16. 2-530

GAZDASÁGI ALLÁS FÉRFI (26)

KOCSIST, fejni tudó kondást és heteseket felvesz a Pál söröző. 26-1497

IPARI FÉRFI (33)

CUKRÁSZSEGÉDET keresek 1-2 éves gyakorlatlalt, azonnali belépésre. Csapó cukrászda, Püspökudány. 33-418

BORBÉLYSEGÉD bejéphet, esetleg azonnali is, Vasúti fodrásznál, — pályaudvar. 33-377

CSERÉPKÁLYHA rakó segédet állandó munkára felveszek. — Krisch kályhámester, Ispóty-tér 1 sz. 33-532

FIATAL sütősegéd felvétetik. Körössy, Mester u. 39. sz. 33-1501

PEKSEGÉD és tanuló felvétetik, Csapókert. Kinizsi u. 49. sz. 33-484

KIFUTÓ FIÚ (49)

KIFUTÓT és asztalos-tanulót felvesz, Szabó József asztalosmester — Csapó 33. bútorüzlet. 49-208

ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGYES (4)

SZALONCUKOR csomagoló leányt gyakorlatlalt felveszek, Katorlati felveszek, Katorlati cukrászda. 4-508

FEKVŐ beteg kizsgálására középkorú nő felveszünk. Iskola u. 6. 4-521

GYERMEKSZERETŐ lányt ikergyermekhez azonnala felvesz Nagy, Apaffi u. 20. 4-517

MOSONÓT intézetbe felveszünk. Jelentkezés Bocskai-téri Népház. 4-515

EGY szoptatós dada kerestetik. Eötvös u. 98. 4-1500

IRODAI NŐ (34)

BÉRELSZÁMOLÓ, gépés gyorsíró úrhölgy azonnala vagy december 15-re elhelyezkedést keres. Jelige: Gépíró. 34-436

KERESKEDELM NŐ (50)

INTELLIGENS jómódú keresztény kizsgálónőt felvesz Csáthy Kónykereskedés Rt. 50-534

IPARI NŐ (35)

HÖLGYFODRÁSZ kizsaszony, állandónak, vagy kizsaszonyi felvételt magas fizetéssel Fehérvári, Széchenyi u. 57. 35-1496

KIFUTÓ LEÁNY (47)

KIFUTÓLEÁNYT azonnali belépésre is felvesz Simon laboratórium, Miklós u. 27. 47-468

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT MINDENES (30)

MINDENESLÁNYT azonnali belépésre, jó fizetéssel felveszek. Erdi Kárdos u. 1. 30-328

MINDENEST jól főzőt. Budapestre azonnali felveszek. Ajtó u. 21. 30-1462

SZOBALÁNY (60)

MINDENES szobalányt jó bizonyítvánnyal azonnali felvesz, Ferenc József út 68. II. em. 3 sz. Jelentkezés délután. 60-